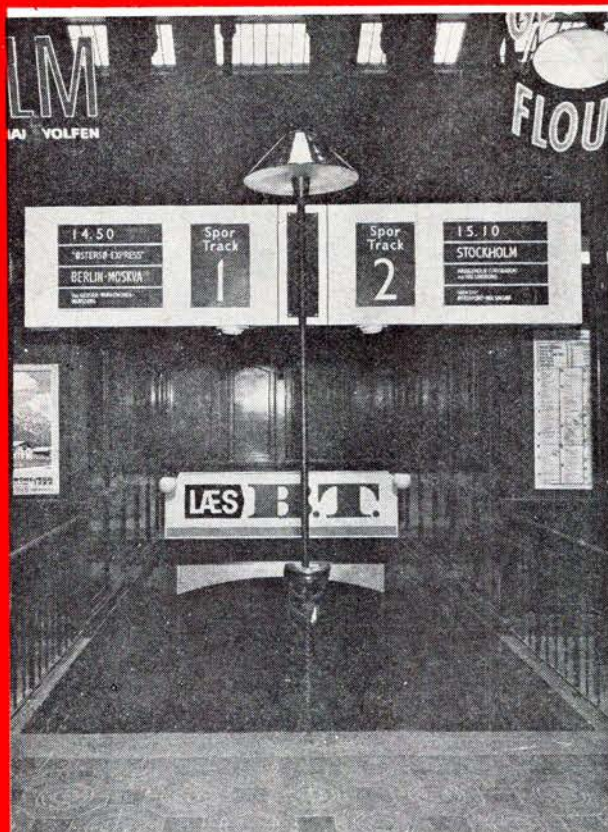
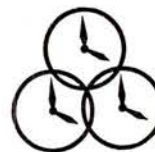

Jernbane-Bladet

teleindikatorer

solari & c/udine spa

Aktieselskabet

Dansk Normal-tid

(01) 12 21 50

tog	fra	kl	forsinkelse ca	spor
"ØSTERSØ-EXPRESS"	BERLIN OSTBF	12.05		2
"WIKING"	HAMBURG	12.30		5
"HOLLAND-SKANDINAVIEN-EXPRESS"	HOEK VAN HOLLAND/ AMSTERDAM	13.42	15 min	9
"ITALIA-EXPRESS"	MILANO/ROMA	14.05		1
"NORD-EXPRESS"	PARIS/OOSTENDE	14.52		4
"MÜNCHEN-EXPRESS"	MÜNCHEN/WIEN	16.35	5 min	8
"HISPANIA-EXPRESS"	PORT BOU	18.04		3
"WIKING"	HELSINGØR/STOCKHOLM	20.14		7
"SKANDIAPILEN"	GÖTEBORG/OSLO	23.07		2
EKSPRESTOG	RUNGSTED KYST	23.38	5 min	4

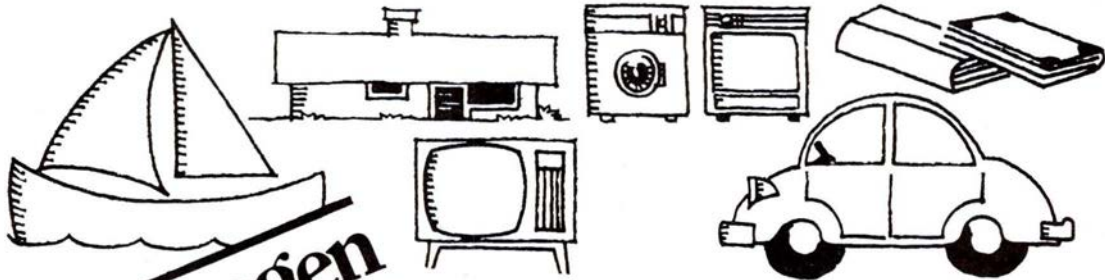
30. ÅRGANG

10

OKT. 1973

Tidsskrift for Stats- og Privatbanepersonalet

Spar og lån i laane- og sparekassen

**Deres egen
sparekasse**

**LAANE- OG
SPAREKASSEN**

FOR EMBEDS- OG BESTILLINGSMÆND

Reventlowgade 12, 1651 Kbh V
Tlf. (01) ★ 22 10 80

Knabrostræde 12, 1210 Kbh K
Tlf. (01) ★ 12 10 80

Bernstorffsgade 46, 1577 Kbh V
Tlf. (01) 12 22 24

Bredgade 21, 1260 Kbh K
Tlf. (01) 12 10 70

HØJGAARD & SCHULTZ A/S
SL-JERNBETONSVELLER

Jernbane-Bladet

Ekspedition:
Togfører V. Jonvald . Hvidovrevej 258
2650 Hvidovre
Telefon (01) 78 36 42

Redaktion:
H. E. Rybro (ansvarshavende)
Valby Langgade 223, 1. tv.
2500 Valby
Telefon (01) 30 87 71

Trafikassistent Tom Lauritsen
Søvænget 26 . Maribo

Abonnement
18,00 kr. (inkl. moms) årlig
12 numre

Kan bestilles på postgiro 6 00 82
Jernbane-Bladet . 2650 Hvidovre

Medlem af
Dansk Fagpresseforening
og
International Tidsskriftsfederation

Tilsluttet Dansk Oplagskontrol

Tryk: Herfølge Bogtrykkeri . Herfølge

OKTOBER 1973

Dette nummer indeholder:

Oktober causeri	5
Månedens emner	6
Månedens foto	7
Erindres det	8
Fra september dagbogen	10
Landet rundt	10
Jernbaneentusiasme	11
Farvel til Fakse Kalkbruds sidste damplokomotiver	12
Klageprotokollen	13
Sagt og skrevet	13
Farvel til de første DSB-lyntog	14
Et langt jernbaneliv (5)	16
Fotohobby	19
Privatbanenyt	21
Rutebilnyt	21
Fra klubberne	21
Dødsfald	23
Boghjørnet	23
Høst-Journalen	26

I næste nummer bl. a.: Gedser-Warne-
münde 70 år. - Mogenstrup stengrav.

Jernbanekioskerne

betjener Dem gerne med

Tobak - cigarer - cigaretter

Piber og lightere m. m.

Dag- og ugeblade

Bøger og papirvarer

Film og solbriller

Damestrømper og sæbe m. m.

Venlig hilsen

Bladhandler-Forbundet i Danmark

Aktieselskab

Vi har skabt en tradition -rene tog

Traditionen er så fastlagt, at alle tager det som en selvfølge, at der for eksempel altid er, hvad der skal være på toiletterne - og til at være... at kupeerne fungerer, at bagagenettet er forbeholdt bagage og askebægrene tømte.

Men vi har også fået hjælp fra anden side - af et godt publikum! For danskerne er det en selvfølge, men folk udefra studser ganske sikkert over kvaliteten i vore tog. Undskyld, DSB's tog.

DDRS

Det
Danske Rengørings
Selskab a.s.

Sikkerhedens pris

Oktober causeri

ENDNU EN GANG er befolkningens tillid til jernbanens sikkerhed blevet rystet i sin grundvold. Den ulykkelige tragedie i undergrunden ved Østerport, hvor to S-togs kollision forårsagede to dræbte og godt en snes sårede, har påny fået en til at stille det spørgsmål, om man ikke har udnyttet en kapacitet, som man endnu ikke har opnået. Gennem de senere års udvidelser af driften på S-banenettet har man skabt en tættere og tættere toggang på den hårdest belastende del af landets jernbanenet.

I dag, hvor man endnu ikke har fået etableret det meget omtalte HKT-anlæg, er hele sikkerheden i hånden på den elektrofører, der sidder ved førerpladsen. Driften kræver på grund af den tætte signalafstand, at denne mand er 100 procent opmærksom hele tiden, og blot få sekunders distraktion kan forårsage katastrofale følger. Det er et enormt ansvar, men pålægger disse betroede folk.

Hvis man ved tilrettelægningen af udvidelser af S-togs kørslen havde lagt lidt mere vægt på de menneskelige faktorer, bl.a. ved at give større hvilepauser på endestationerne eller undervejs, ville man ikke belaste personalet i den grad, som tilfældet er i dag. Når så den dag kommer, hvor teknikken ved indsættelse af HKT-anlæg, radiokommunikation m. m. gør tættere togfølge mulig, ja, så er det helt i orden, for da vil f. eks. forbikørsel af et stopsignal ikke være muligt, og der lægges ikke

mere så stort et ansvar på de menneskelige skuldre. I tilfælde af signaluorden vil driften med forsigtighed kunne gennemføres ved hjælp af radiokommunikation med Fjernstyringscentralen, og hele driftens personale passer på med alle sanser yderligere skærpet.

De kunder, der daglig anvender DSBs S-tog og derved overlader deres sikkerhed til DSB, bør også have krav på, at sikkerhedsfaktorerne er et hundrede procent i orden, et princip man forøvrigt også altid har kørt efter ved DSB. Men økonomiske og personalemæssige forhold gør, at de ønsker om tekniske forbedringer, man nærer, ikke kan gennemføres fra den ene dag til den anden.

Rom blev som bekendt ikke bygget på én dag.

Skal ansvaret for tekniske mangler ved DSBs sikkerhedsanlæg placeres, må det være politikernes manglende vilje til at bevilge de nødvendige midler, der er årsagen. Dag ud og dag ind ofres der kæmpesummer på sociale formål, men en simpel bevilgning til anlæg, der skal spare menneskeliv, er det svært at komme igennem med. Og det kan vel også med rette kaldes et socialt formål!!!

Et er et søkort at forstå, et andet . .

Nye store takstforhøjelser er undervejs. Årsagen er som alle øvrige gange, hvor dette uhyre har spøgt, stigende omkostninger for banerne, især til personale. Og årsagen til de stigende lønninger er som bekendt den hurtigere og hurtigere roterende

inflationsskrue, der tilsyneladende ikke er til at stoppe, uanset adskillige forgæves regeringsindgreb, som man hver gang betyder vil hæmme forbruget og dermed inflationen. Det er ikke en lokal dansk foreteelse, men kendes fra hele Verden, hvor den ene valuta efter den anden kommer ud for svære kriser af samme årsag.

Selv om folk klager over de stigende priser, der kan få selv en skaldet til at rejse håret af forskrækkelse, så synes forbruget ikke at falde. Og i virkeligheden har vi det jo godt i det lille Danmark. Ved hjælp af fede udenlandske lån er vi i stand til at fortsætte vort leven over evne.

Nå, men tilbage til takstforhøjelserne efter dette lille sidespring. Selv om taksterne forhøjes, så får folk også mere og mere for deres penge. Det er ikke kun transport fra et sted til et andet, de tider er forbi, hvor man kunne nøjes med at tilbyde folk det. Nu kræves på grund af konkurrence fra først og fremmest privatbilismen stærkere og mere vægtige argumenter til at lokke folk ind i vore tog.

En helt naturlig ting, som man byder kunderne, er den størst mulige komfort under rejsen. Kundens ønske er banens lov derfor vandrer også nogle fikse stewardesser rundt og sælger forfriskninger m. m. Rengøring og hygiejne bør være naturligt, men mangler desværre ofte en del i at være fuldendt, desværre ofte på gr. af menneskers skødesløshed overfor ting, der ikke er deres egne.

Et punkt, som DSB nylig synes at have fået øjnene op for er, at for at folk skal kunne nyde den indvendige komfort i vore nye moderne tog så skal de lokkes derind. Og hertil skal de eksteriøre forhold hjælpe. Nye farver, moderniserede banegårde og smarte design i såvel farvesammensætning som formgivning er nye hjælpemidler, man i stort omfang har taget i brug på det sidste. Endnu er det på grund af manglende fuldendelse en noget broget affære at se på, men med tiden er der ingen tvivl om, at det er den vej, vi skal gå, når vi frister for at få borgerne til at lægge deres store beløb i vore slunkne penge-kasser.

Selv om man klager over »lomme-smerter«, er det ikke transportomkostningerne, der har den afgørende indflydelse på valg af transportmåde, viser talrige undersøgelser. Adskillige faktorer spiller ind, først og fremmest de ovenfor nævnte, som ved forbedringer har bragt et hidtil stagnerende rejsetal til igen at vise en stigende kurve, en kurve, der ved fornuftig planlægningspolitik uden nedlæggelser af i øjeblikket tynde baner kan bringes til yderligere at stige.

Det er ikke nok blot at ville sejle, man må også have en kurs at sejle efter, nemlig en fremsynethed, der retter sig efter de forhold, man må forvente vil eksistere flere, mange, år frem i tiden.

Det synes, som om DSB på visse områder har en sådan kurs, på andre områder ikke.

Politisk standhaftighed

»Man har et standpunkt, til man tager et nyt«, en forslidt frase, som en af vore kendte politikere har gjort klassisk. Og det er jo netop typisk for vore politikere, at de skifter standpunkter hele tiden, til stor skade og belastning for landets økonomi og betalende skatteydere. Hvor mange af de investeringer, som man rundt omkring gør efter politiske beslutninger, kunne ikke

være undgået, hvis man havde været mere fremsynede og ikke blot som politiker haft den ambition, at jo flere lovforslag, man får gennemført, jo bedre minister må man være. Mange investeringer, for at blive ved et nærliggende emne, trafikinvesteringer, er ganske givet unyttige fejlinvesteringer, der aldrig kommer til at tjene de formål, man ganske givet med positiv vilje havde set hen til. I stedet for at gøre store projekter realistiske blot ved en usaglig diskussion i Folketinget, hvor de deltagende parter ingen relevante forudsætninger har for at tale om de emner, de behandler, burde man i højere grad lade fagfolk med den fornødne ekspertise have afgørende indflydelse. Hvad forstand har en gårdejer fra Sydfyn på at tage stilling til, om man bør bygge en havn i Limfjorden eller anlægge en flyveplads i Thy? Ikke tilstrækkelig til at have den indflydelse, han har ved at være MFer.

Der kan nemt peges på adskillige fejlslagne investeringer, der aldrig burde være foretaget. Tænk blot på projekterne omkring den meget om-diskuterede Søring, som man lapper på med nye mangelfulde byggearbejder. Tænk på de huller, som man

i København har lavet for at undersøge mulighederne af en kommende tunnelbane, huller, man igen har fyldt med skatteydernes guldmønter. Og netop som man har pumpet en mængde penge i et sådant projekt, skifter man igen minister, og et nyt forslag dropper det hele, indtil et nyt regeringsskifte.

Der er ikke noget at sige til, at landets borgere bliver lede ved at se, hvorledes regeringen og politikerne rutter med skatte-kronerne. På den anden side mangler det heller ikke med opfordringer til de samme borgere om at spare, opfordringer, som selvsagt ikke har den tilsigtede virkning.

En politikers største dyd er, for at han kan begå sig i den politiske verden og tilpasse sig den aktuelle situation, vægelsind og vankelmødighed.

Jo, »man har et standpunkt, til man tager et nyt«, er evigt aktuelt. Det er vigtigere at kapre stemmer ved næste valg og bevare sin taburet, end det er at udrette noget virkelig nyt-tigt, som landets borgere kan være tjent med. Heldigvis er der undtagelser, der bekræfter denne regel, men de er desværre få.

Nye tider, nye skikke.

Månedens emner ...

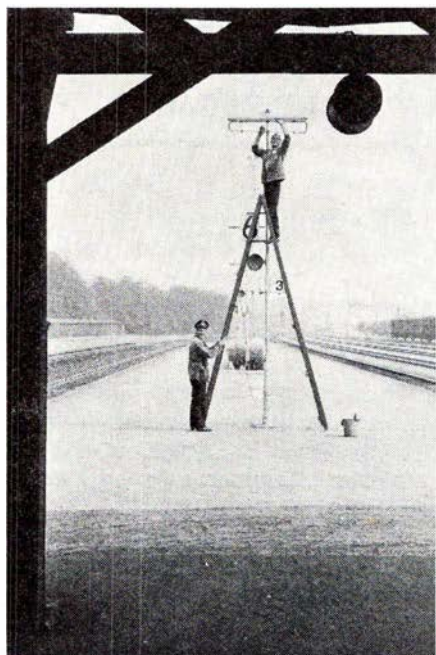
Skal Danmark gøres baneløs?

Netop som man gik og var ved at tro på, at den kollektive trafik var ved at vinde berettiget forståelse hos de bestemmende myndigheder, bliver ens forhåbninger med ét gjort til skamme. Efter at det fra højeste sted flere gange er blevet påpeget, at der nu ikke skulle nedlægges flere baner, men at man tværtimod ville satse på at gøre de resterende om ikke rentable, så i det mindste økonomisk forsvarlige i drift, bl. a. ved indsættelse af lettere og billigere togenheder end de i øjeblikket

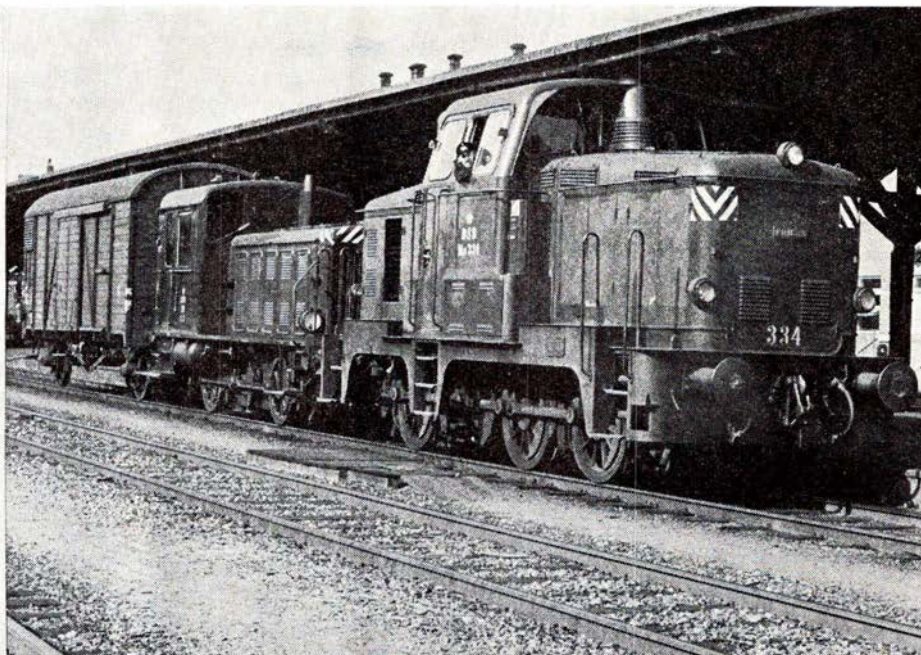
anvendte tunge motorvogne, forlyder det nu, at DSB vil henstille til trafikministeren, at man fra foråret 1974 indstiller persontrafikken på et antal mindre trafikerede strækninger.

Der er her tale om nogle jyske strækninger samt om banen mellem Nykøbing Fl. og Gedser. På sidstnævnte gælder det kun lokaltogene, idet de internationale eksprestog, dem er der to af i døgnet, fortsat skal køre. Desuden vil godstrafikken også blive opretholdt.

Månedens foto

Mødet med de mørke måneder forberedes

Rangertrækraft på Kolding st. Mh og Ardelt traktor

Gklm. Foto: Skott

Når man på en strækning som Nykøbing Fl. – Gedser vil ophøre med at køre persontrafik for den lokale befolkning, men alligevel fortsætte de internationale tog, så betyder det, at samtlige eksisterende sikkerhedsanlæg fortsat skal eksistere og betjenes. Strækningen fjernstyres fra Nykøbing Fl., så personalemæssigt er der intet sparet. Mellemstationerne er i forvejen uden betjeningspersonale, idet billetsalget foregår i togene. Til betjening af de internationale tog og færgerne vil der fortsat være behov for personale i Gedser. Spørgsmålet er så klart: Hvor er besparelserne henne ved at nedlægge en sådan strækning? Hele besparelsen er at hente hos togpersonalet.

Men samtidig vil man også miste den indtægt, som de lokale rejsende påfører banen, og den kan uden tvivl opveje de lønudgifter, som det nødvendige togpersonale betyder. Man må jo erindre sig, at hvis man blot fra DSBs side var så fiks at indsætte noget tidssvarende materiel, som evt. kunne betjenes af en enkelt mand, vi kender det så udmærket fra privatbanerne, så kunne hele lokaltrafikken på strækningen bestrides med 4–5 mand, samtidig med at man måske ville kunne få lidt flere kunder ved at lægge en køreplan, som gav folk togforbindelser til de tider, der var behov for.

En indstilling til trafikministeren om nedlæggelse er dog heldigvis

endnu ikke det samme som en accept på, at planerne vil blive realiseret. Desværre har folketinget vedtaget en lov, der giver ministeren bemyndigelse til uden folketingets samtykke at indstille driften på banerne, men lad os dog endnu engang håbe på, at fornuften vil sejre, så man ikke, det er sagt adskillige gange før, fuldstændig skærer grenene af det træ, som gerne fremover skal leve og bære frugt. For Danmark er trods alt andet end Østjylland og København.

Det gamle træ, oh, lad det stå !!!

—tl—

Trafiksikkerhedsråd

35 personer fra justitsministeriet skal fremtidig danne en færdselssik-

Hovedbanegårdens restauranter København

TELEFON (01) 14 12 32

Preben H. Madsen

MORGENRIGTIG BUFFET

HURTIGE RETTER

REJSEGRUPPER

KØBENHAVNS CENTRALE MØDESTED

Ferie- og udflugtssteder

Økonomisk familiehotel Garni

Vendersgade 20 – Fredericia
Tlf. (05) 92 34 11

Et sted, der er værd at gæste ...
Restaurant »SKIPPERKROEN«
Sdr. Voldgade . Fredericia . Tlf. 92 58 70
Hygge og stemning i dejlige omgivelser
Små varme retter samt smørrebrød

Til foreningsfester og møder anbefales

Haandværkerforeningens Restaurant

v/ O. B. Andersen
Vendersgade 61 – Fredericia
Tlf. 92 02 66

Vi spiser på ...

Kadoli Cafeteria og Grill-bar
Jægergårdsgade 83, Århus. Tlf. 132665
**Alt i grill-specialiteter – God daglig
middag samt lækkert smørrebrød**

Et sted der er værd at gæste ...

O A S E N

Vesterbrogade 21 . Fredericia
Telefon 92 16 91

Den nye restaurant
tæt ved banegården
Små lune retter – smørrebrød

Et sted der er værd at gæste

Restaurant »GRØNNE KRO«

Westend-komplekset
Randers – tlf. 42 89 79
Hygge og stemning i venlige
omgivelser. Små varme retter samt
smørrebrød. Nyt værtspar:
Birthe og Torben Ertmann

Vi mødes og hygger os i ...

Restaurant »SENIORKLUBBEN«
ved Erik Høybye
Annekshallen . Sjællandsgade
Randers . Telf. 43 23 24

kerhedsstyrelse, hvilket skulle have den fordel, at de forskellige sager ikke skal gennem flere af ministeriets kon-torer.

DSB takstforhøjelser

Det var bestemt, at taksterne skulle forhøjes således, at der skulle blive en merindtægt på 150 mill. kr., men man mangler endnu finansudvalgets godkendelse. Imedens diskuterer trafikministeren i dagspressen, hvor meget taksterne er steget i de sidste ti år. Ministeren holder på at de i hans regeringstid kun er steget med 21 pct.

Lad os holde os til kendsgerningerne, f. eks. skal en returbillet København – Århus koste 120 kr., hvilket giver en stigning på 79 procent siden 1963.

Trafikministeren og lyse hoveder i generaldirektoratet hævder, at der i denne sag i realiteten ikke er tale om nogen *prisstigning!*, idet de skete forhøjelser er betydelig mindre end den prisudvikling der er sket i samfundet, hvor kort sagt alle nu har bedre råd til at benytte tog end for 10 år siden!

Han passede bare på togstewardessens penge

En lettere beruset 21-årig mand, der netop var hjemsendt fra militærtjenesten og var på vej hjem med »Østjyden«, havde bemærket, at togstewardessen havde forladt sin serveringsvogn, hvor pengene for dagens salg, ca. 1300 kr., lå frit fremme. Han besluttede at give hende en lærestreg i den anledning, og tog pengene i forvaring. Da damen opdagede dette, tilkaldte hun togføreren, der med største besvær fik halet pengene fra ham. Han blev overgivet til politiet i Vejle, hvor han ved retten blev ikendt en betinget dom på 60 dages fængsel.

Billetsnyderi på Kystbanen

En rejsende fra Espergærde har sendt DSBs generaldirektorat en billet, som han har rejst på i to måneder uden at blive antastet af togpersonalet. Generaldirektoratet erklærer, at man godt er bekendt med forholdet, men

det har ikke været muligt at forhindre dette på grund af personalemangel! Der vil blive indført billetstemplemskinner på stationerne som på S-baner-ne.

ERINDRES DET ...

For 50 år siden .... oktober 1923

Da toget til Holte den 30.9. kl. 10.33 kørte ud fra Hellerup st. afsporede de 3 forreste personvogne. På maskinen havde man intet bemærket, men en årvågen portør fik toget standset.

Hjørring privatbaner giver et stort underskud. Strækningen til Hørby har i afvigte år et underskud på 93.537 kr. – og hertil kommer, at banen må købe en motorvogn til 150.000 kr.

På strækningen til Åbybro er underskuddet 93.899 kr. Det er godsbefordringen, der svigter

Prisstigningerne er under første verdenskrig enorme i Tyskland. En billet fra Hamborg til Berlin koster 300 mill. mark og en øl 3 mill. mark.

Ved middagstid den 14., da toget fra Esbjerg kørte ind på Bramminge st., løb det på grund af fejlagtigt sporskifte ind på et sidespor, hvor der holdt grustog. Den materielle skade blev ikke så omfattende som ventet, men flere rejsende fik nogle slemme knubs. Lokoføreren på grustoget blev slynget af maskinen – han var i øvrigt søn af persontogets lokofører.

Hammelbanen, der delvis var overgået til motordrift, må atter køre med damptog, idet banens lokopersonale ikke vil gå med til, at motorvognene fremføres af personale fra trafikafdelingen. Dansk Lokomotivmandsforbund vil heller ikke tiltræde, at fremførelsen af tog sker ved trafikpersonale. På strækningen Thorsø – Hammel er indsat biler, idet man mangler damploko til denne strækning.

Vi anbefaler et besøg på
den nyrestaurerede ...

DSB RESTAURANT

J. F. Kennedysplads – Ålborg

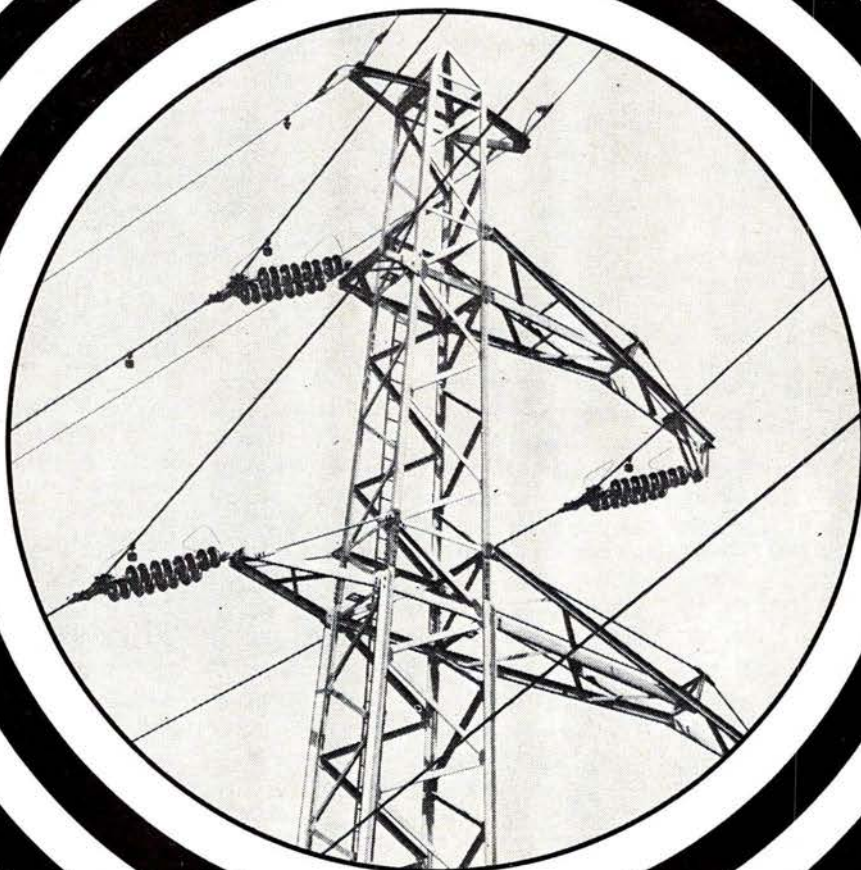
Telefon 12 95 48

Et godt madsted ...

Indehaver: J. Viltoft Hansen

En verden af ledninger og kabler

Højt til vejrs, inde og ude - under vandet og under jorden - alle steder er der behov for effektiv el-fremføring. NKT leverer ledninger og kabler til alle formål.

NKT

De bornholmske jernbaner dementerer, at der er planer fremme i sel-skabet om banernes eventuelle ned-læggelse.

Tværtimod har man vedtaget gen-nemførelsen af en omfattende moder-nisering – bl. a. er der bestilt 5 nye skinnebustog.

Om morgenen den 14. ramtes S-togs-trafikken Vanløse – Hellerup af en strømafbrydelse – togene holdt i 46 min. på strækningen. Uheldet skyldtes et teknisk uheld på Flintholm omfor-merstation – det første af sin art i 14 år.

På Gribskovbanen afsporede om af-tenen den 18. et skinnebustog ved Sal-trup st., idet en ko blev påkørt. De rej-sende blev i biler kørt til Hillerød.

Da eksprestoget til Korsør den 20. om formiddagen passerede Borup st. faldt en 4-årig dreng af toget. En bane-formand fandt barnet slemt kvæstet. En ung dame, der passede drengen, havde intet bemærket. Først da Sorø meldte om en åben dør i eksprestoget, blev hun klar over ulykken. Og toget blev standset i Slagelse.

2 færgeuheld på Storebælt om mor-gegen den 21. kl. 3.45 færgen »Fyn« påsejler et vrage ved Nyborg og vender stærkt beskadiget tilbage til Nyborg. Kl. 3.45 færgen »Korsør« med 200 rej-sende om bord grundstøder tæt ved Korsør.

Al normal godstrafik blev straks af-lyst. Toggangen overalt i landet ventes berørt af uheldene.

Den 1. oktober blev driften indstillet på Kolding Sydbaner: Kolding – Hejls-minde Kolding – Taps.

Baneforlægningen af Hads-Ning Her-reders Jb. på en strækning af 1200 m ved Viby J. blev taget i brug den 5. Jordarbejdet havde været færdigt si-den 1945, men først i år modtog man skinnerne, der var tyskernes efterla-denskab fra Ålborg lufthavn.

Danske Privatbaners Kontorforening har holdt sit sidste store delegeretmø-

de på hotel Christiansminde i Svend-borg, d. s. v. sidste gang før DSBs over-tagelse af sydfynske baner, hvilket ske-te den 1. april 1949, og betød en stor afgang af foreningens medlemmer. An-tallet af hovedbestyrelsesmedlemmer blev da mindsket fra 11 til 7 medlem-mer, og det vedtoges kun at holde de-legeretmøde hvert andet år. På samme møde blev den af regeringen Hedtoft bebudede trafikplan efterlyst, navnlig i spørgsmålet med den ved Marshall-hjælpen bebudede import af 6000 last-biler til private vognmænd.

Fra septemberdagbogen

3. Det ufaglærte køkkenpersonale på M/F Danmark på Rødby-Puttgarden overfarten nedlagde i dag som følge af en påtvunget ny vagtordning arbejdet. Efterhånden som opvasken voksede, kom forhandlingerne med DSB igang, og ved midnat blev indgået overens-komst om at udarbejde nyt vagtskifte med personalet repræsenteret.

7. Hidtil alvorligste ulykke på den kø-benhavnske S-bane siden åbningen i 1934. E-tog til Hillerød påkører bagfra H-tog til Østerport umiddelbart før Østerport station inde i tunnelen. 2 kvin-der dræbt og 23 kvæstet, deraf 5 alvor-ligt. Redningsarbejdet besværliggøres af de dårlige adgangsforhold til kollisions-stedet. Store materielle skader på S-tog, banelegeme og køreledningsnet. I to dage var al såvel S-togs- som kyst-banetrafik mellem Hovedbanegården og Hellerup standset, og de rejsende be-fordredes med rutebiler mellem de to stationer. Gentagne prøvekørsler på uheldsstedet har godtgjort, at der ikke har været fejl ved signalsystemet.

15. Den 44-årige overportør A. O. Jen-sen, Nykøbing Fl. mistede i nat livet ved under rangering at komme i klemme mellem pufferne på to rangertræk. For-mentlig er overportøren snublet under passagen mellem vognene.

15. Den svenske konge Gustav VI Adolf døde i dag i Helsingborg, 90 år gammel.

24. Rødby færge. En ung tyrk ville idag springe ud fra kupévinduet i Schweiz Ekspres da toget kørte over Lolland. Toldvæsenet ved Rødby Færge havde fundet 2,5 kg morfinbase i hans bagage, der har en værdi på det sorte marked på 3,75 mill. kr. Da man ville anholde man-

den i kupeen, opstod der et stort slags-mål, men det lykkedes tolderne at få manden presset ind under sofaen, hvor han måtte blive til toget nåede Køben-havn.

Tog-pirater. To bevæbnede arabiske par-tisaner besatte den 28. september et persontog med israelske rejsende fra Rusland kort efter Wien. De tog 3 is-raelere og en toldbetjent som gidsler.

LANDET RUNDT

Sorø. Et levn fra lokomotivernes tid er det gamle pumpehus på Skelskørvej i Sorø, hvorfra der i sin tid pumpedes overfladevand fra Sorø sø til vandtårnet på Sorø st. Her skulle maskinerne så-vidt muligt tage vand, der både var sten- og kalkfattigt. DSB har tilbudt Sorø kommune at overtage det gamle hus, mod at det rives ned. Det er me-get forfaldent, da det har været udsat for groft hærværk i de seneste år.

Alholm bilmuseum ved Nysted bliver for tiden udvidet med en stor udstillingshal, der vil koste 1 mill. kr. og ventes fær-dig til påsken 1974.

For at undgå den tunge **transittrafik** på de tyske i forvejen overbelastede motorveje arbejdes der med planer om at etablere en direkte færgeforbindelse mellem den jyske vestkyst og Emshaven i Nordholland. Derved vil lastbiler med ærinde i Sydvesteuropa kunne spare både tid og kørsel, idet de ikke behøver at tage hensyn til de tyske weekend-be-grænsninger for tung kørsel. Yderligere undgås den langsomme kolonnekørsel, som snart er uundgåelig på tyske motor-veje.

Forpagteren af **færgerestaurationserne** på DSBs østersøfærger Knud Bjørn Jen-sen har ønsket at trække sig tilbage, og i den anledning er en ny forpagter blevet ansat. Det er den 39-årige Bent Torn-ager, der har en omfattende restaura-tionsuddannelse bag sig, bl. a. ved at have været ansat indenfor ØK, DFDS og SAS. Sidst har han været kontorchef ved DFDSs cateringsafdeling.

Fra marts 1974 skal kystbanepassa-gerne købe deres **billetter i automater**. En ny tyskbygget automattype skal præ-

ves på Kystbanens mellemstationer. Den kan modtage både sedler og mønter som betaling og give rigtige penge tilbage. Valg af billet sker ved trykknapper. Det er også meningen, at der skal opstilles tidsstempelmaskiner som på S-banerne.

Ved en kommende sporombygning på **Nørreport** station vil man anvende en ny og mere støjdæmpende overbygning. Derved vil støjniveauet i forbindelse med nye bremsetyper på passagervognene kunne nedbringes betydeligt.

Færgeselskabet Lion Ferry AB, der driver ruten **Grenå-Varberg**, vil investere ca. 9 mill. kr. i en ny færge og nye faste anlæg i begge færgehavne. Den nye færge er bestilt på Werft Nobiskrug i Rendsburg og vil kunne medføre 1200 passagerer og 350 personbiler.

Øernes Dampskibsselskab har solgt sin 12 år gamle færge **M/F ELLEN-SØBY**, til Havnsø-Sejrø overfarten. Den er bygget i Søby på Ærø.

Oslo-bådene i København skal inden længe flytte fra anlægspladsen ved Larsens Plads til Kvæsthusbroen, hvor skibene til Århus og Ålborg gennem mange år havde anlægsplads. Dels er Oslo-bådene blevet for store, og en britisk hotel-gruppe, Magnum Hotels, har købt hotel Codan og arealerne ved Larsens Plads for 22 mill. kr.

Fra 1976 vil DSBs S-tog blive énmandsbetjente som følge af indførelsen af nye tekniske hjælpemidler, installeret i togenes førerrum, bl. a. HKT-anlæg.

Trods vedtagelsen af det forlængede bygge- og anlægsstop er der givet dispensation for bygningen af den projekterede Sallingsundbro, som skal forbinde Salling med øen Mors. Broen er budgetteret til at koste 115 mill. kroner, og bygningen overdrages til et konsortium, bestående af 2 danske, et tysk og et fransk byggefirma. Brolængden bliver ca. 1700 meter.

Korsør. Selvom man har vedtaget at bygge en Store-Bæltbro, har DSB ansøgt om 30 mill. kroner til etablering af et nyt færgeleje i Korsør. Den forventede stigning i trafikken de kommende år nødvendiggør dette arbejde, idet de nuværende lejers kapacitet er fuldt udnyttet.

Nakskov Skibsværft har den 12. september afleveret sin nybygning nr. 199, den femsporede jernbanefærge M/F Sevaland, til Lions Ferry i Sverige. Færgen, der er chartret af Svenske Statsbaner, skal besejle ruten mellem Trelleborg og Sassnitz i Østtyskland. Tidligere på året har værftet afleveret en lignende femsporet færge til SJ.

Nye trinbrætter. Fra 1. oktober ned sættes stationerne Lundby, Brejning, Børkop, Langeskov og Bording til trinbræt.

Vildbjerg st. er nedlagt fra 1. oktober. Samtidig overtager derværende posthus bl. a. pladsreservation, information og salg af billetter til strækningens stationer.

DSB kiosker. Planen er, at der skal være 185 stations- og færgekiosker, der skal have direktør Palle Herp som hovedforpagter.

Godstransporterne er i perioden juni 1972 - maj 1973 steget med 10 pct.

Juridiske konsulenter

HELGE KNUB
LANDSRETSSAGFØRER
Søndergade 10-12 . 8000 Århus C
Telefon (06) 13 01 00

Sagførerkontoret i Ryomgård
ADVOKAT ERIK DYNESSEN
Telefon (06) 39 44 00

DSB satser på at bygge endnu en stor jernbanefærge til Store-Bælt, inden den vedtagne Storebæltbro engang ad åre er en realitet. Den nye færge ventes bygget til indsættelse omkring 1976-77. Det er de forventede store trafikstigninger på overfarten, der nødvendiggør denne disponering.

Fra 1. oktober har en tysk skibsskibsselskab åbnet en **ny skibsrute** mellem den tyske Østersøby Neustadt og Rødby Havn. Ruten vil fortrinsvis befordre tyske passagerer, men da det mest er korte anløb i Rødby Havn for toldstempling, vil ruten næppe betyde meget for DSB. Ruten besejles med en nybygget færge »Nordlicht« og har dagligt anløb.

Jernbaneentusiasme i Danmark

I nr. 5 og 6 har Jernbane-Bladet bragt en interessant artikel af Thostrup Christensen - »Jernbaneentusiasme i Danmark«. S. Th: Chr. har jo ret i meget af det, han skriver, fremtiden vil give svar på i hvor høj grad hans pessimisme vil gå i opfyldelse.

Da undertegnede havde været med som aktiv fra den spæde start og stadig er det, vil det måske være af interesse at høre lidt om planerne og drømmene i de første år, og hvordan

det ser ud i dag.

Nedlægningen af en række privatbaner sidst i 50-erne, udrangering og ophugning af gammelt jernbanemateriel i stigende tempo og underretninger fra udlandet, bl. a. England og Sverige om hvad jernbaneentusiaster der var gået igang med, var for mig den store ansporing til at prøve at gøre noget. - Noget blev gjort, interessen blev vakt, flere sluttede op om ideen og det stod

Alt i tandteknik

Reparationer - Omstillinger og underføringer
Overenskomst med sygekasserne

Martinus Schmidt

Mariendalsvej 12c . FA 880 - 839

***
damm's
radio
***

ALBERTSLUND

64 70 88

Service: 64 79 52

klart, at der skulle dannes en landsdækkende forening og at man skulle søge at redde noget af det ældste og mest interessante materiel, hovedsagelig fra privatbanerne, mens det endnu var muligt. DJK så dagens lys, de første dampstogsture blev kørt, penge kom ind, pressen var begejstret og man begyndte at købe vogne. Selvom det var i sidste øjeblik og selvom fine ting var ophugget kort forinden, kunne det, som det kan ses i Maribo, stadig nås at redde klenodier.

Inden længe åbnede der sig mulighed for at få noget af materiellet ud at køre – hvis det kunne. Det kunne det ikke umiddelbart, men mange friske unge og ældre meldte sig lidt efter lidt og begyndte at reparere og restaurere noget af det rullende materiel og allerede i 1962 startede Museumstoget på Bandholm-banen. I de kommende år blev der købt endnu mere materiel og en plan begyndte at tegne sig. Der måtte kunne samles materiel nok til et privatbanekupévognstog fra ca. 1870–95, et mere moderne tog med et større og nyere lokomotiv og vogne med åbne endeperroner fra ca. 1900–1925 og endelig, måske et gammelt motortog og dertil enkelte vogne af interesse, der ganske vist ikke helt faldt ind i ovennævnte plan. Det lykkedes at samle materiel nok til ovennævnte, men – – – det er endnu ikke lykkedes at få mere end nogle ganske enkelte kupévogne ud at køre, selvom dette vel var planens primære punkt dengang.

Interessen for veteranog var stadig stigende, den løb på en måde løbsk og årsagerne hertil var mange. Rundt om i landet gærede det på mange måder, klubber blev dannet, enkeltpersoner købte materiel og, kort sagt, vi nåede dertil hvor vi er i dag. – Jamen, er det da ikke lykken, vil mange nok sige, langt over 100 vogne bevaret, henved 20 lokomotiver og adskillige motorkøretøjer? Det havde I nok ikke drømt om i 1961!!

Nej, det havde vi ikke, men vi havde drømt om, at de virkelig sjældne og gamle vogne og lokomotiver vi reddede også ville være restaurerede og køreklare! Museumstoget var endnu ikke kommet ud at køre, før vi der lagde knofedt til, opdagede, hvor stort et slæb det var at restaurere jernbanemateriel og holde det vedlige, og denne erfaring har på en måde redet alle veteranbanefolk som en mare siden den første begyndelse.

Nuvel, der er altså reddet for meget, vi må skille os af med en stor del af det igen!!! Når vi nu, alle danske jernbaneentusiaster, ikke kan blive enige om hvad der skal reddes og bevares fremover, hvordan skal vi så kunne blive enige om, hvad der skulle kasseres?

Enhver so synes jo bedst om sine grise og enhver veteranbane synes bedst om sine vogne, men uden at nogen skal føle sig ramt, vil jeg vove at hævde, at vi ville gøre os selv en stor tjeneste her i landet ved at samles om f. eks. at kunne bevare et skinnebustog og ikke flere, hvortil kommer, at ikke alle er i lige god stand ejheller hvad vedligeholdelsen angår. Noget lignende burde gælde de mange 2-akslede teaktræsbeklædte vogne, hvoraf mange for mig at se er temmelig uinteressante, bygget sidst i 20'erne, næsten ens og uden de ældste vognes individuelle og håndværksmæssige særpræg. Også mange af disse vogne er i dag ikke i særlig tiltrækkende stand hverken indvendig eller udvendig. – Nuvel, mange af dem er købt fordi de skulle skynde sig ud at køre, men for hver sådan en vogn er et klenodie af en betydelig ældre og mere interessant vogn rangeret længere ud på sidesporet, hvor det vil vare endnu længere, måske for længe, inden netop klenodiet bliver restaureret. Jeg håber læserne kan følge mig? Det er ikke min mening at ophugge f.eks. alt materiel efter 1925, ejheller at ophugge de rigtig gamle ting der måske kan synes at være i alt for dårlig stand, højst vil jeg foreslå, at man skaffede sig af med deciderede dub-

letter.

Vi har nået meget her i landet i de 12 år der nu er gået og vi er ved at nå endnu et stort skridt, nemlig *samarbejde*. DJK og HgJK er i forhandlinger om udlån af vogne, og der er jo mange flere muligheder at sætte ind på.

En af disse muligheder er måske, om danske jernbaneentusiaster i fællesskab kunne gøre vore lovgivende myndigheder klart, at vi jernbaneentusiaster ikke er egoistiske fanatikere, men at disse mennesker, der i de sidste 12 år har arbejdet med at restaurere dette gamle jernbanemateriel og holde det i drift har gjort så stor en indsats for at bevare noget af vor kultur, at de fortjener, at kulturministeriet bevilgede penge til vognhaller, så alle de gamle og endnu urestaurerede vogne, der i dag er »reddet«, men ofte står som lidt af nogle skamstøtter for os jernbaneentusiaster, kom i hus og her kunne afvente en kommende restaurering, uden at være rådnet og rustet op forinden.

Nordmændene har nået lidt i den retning – det må også kunne nås her i landet, men sikkert kun i fællesskab.

Endelig et hjertesuk – mest til dem, der vil bevare endnu mere materiel: Inden I gør det, var det så ikke en idé at restaurere noget af det ældre, der findes rundt om og har ventet på en kærlig hånd i årevis, og *hvis* I gør det, tag så og restaurer det I køber med nænsom hånd, i stedet for, som det er set så tit, glemme det, lade det forfalde og købe noget andet.

Svend Jørgensen.

Farvel til Faxe kalkbruds sidste damplokomotiver

Nu forsvinder damplokomotiverne også på et af de sidste »sikre« steder her i landet, Faxe Jernbane. Ganske vist har de ikke været meget aktive de sidste år, men de sidste 3 har stået i remisen i Stubberup køreklare med kul og vand, og også af og til været ude og røre sig lidt i reserve for et diesel-lokomotiv. Nu er det imidlertid sket, lokomotiverne er udbudt til salg – 6–7000 for de 2 store Krauss-lokomotiver og 5000 for det lille 2 koblede Henschellokomotiv.

Jeg tror, de fleste af dette blads læsere kender lokomotiverne, mange har taget sig en fridag og nydt dem i aktiv tjeneste. Selv har jeg været dernede adskillige gange, fået lov at køre dem m. v., men den bedste oplevelse havde jeg en tåget efterårsdag for nogle år siden. Vi stod i Stubberup og ventede på Kalkværkstoget fra Ladepladsen. I det fjerne kunne vi ganske svagt høre toget fløjte og lidt senere fornemme dampslagene. Lyden blev ganske langsomt stærkere og stærkere – fuldstændig perfekte dampslag, ih, hvor arbej-

dede den maskine godt, det var musik i en jernbaneentusiasts øre. Og lyden blev ved og blev stadig stærkere, vi stirrede ud i tågen, der var meget tæt og ventede hvert øjeblik at se lokomotivet dukke frem, men der gik en tid endnu, så begyndte klokkerne ved blinklyset at ringe og endelig kom lokomotivet støt dampende ind og fortsatte op imod kalkbruddet, hvor lyden langsomt fortog sig igen. Jeg husker ikke antallet af vogne, men bagpå de tomme vogne havde man henvend 20 vogne med kul, og man fortalte senere, at det var et af de længste tog man mindedes at have kørt dernede – ikke underligt man kunne nyde dampslagene så længe i det helt stille vejr.

Den oplevelse skal vi aldrig få mere – men er det da virkelig ikke muligt her i landet at redde blot ét af disse skønne lokomotiver til sølle 6-7000 kr.?? Helsingør Jernbaneklub må desværre melde pas af økonomiske årsager, men undertegnede er meget interesseret i at høre fra andre, der evt. kunne tænke sig at være med, men det haster!!!

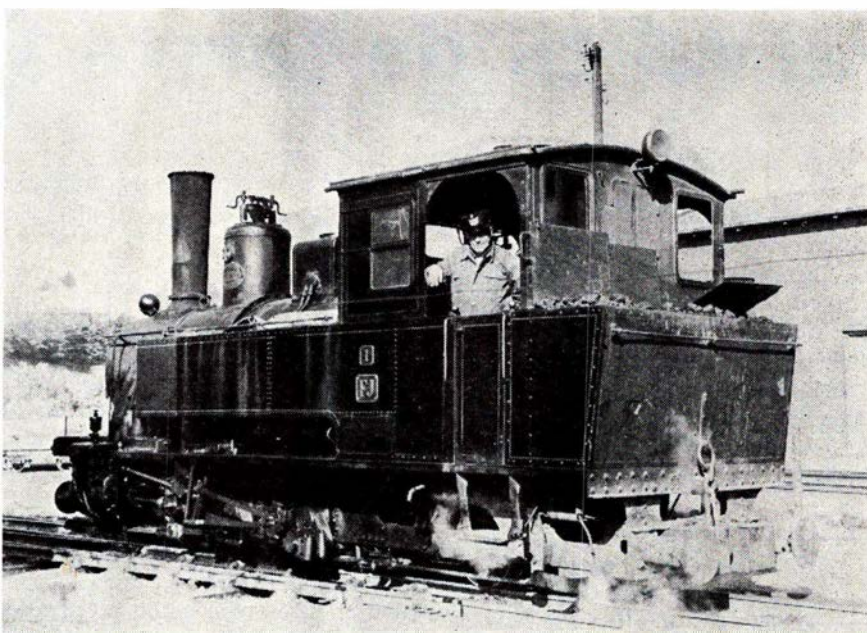
Sv. Jørgensen.

KLAGEPROTOKOLLEN

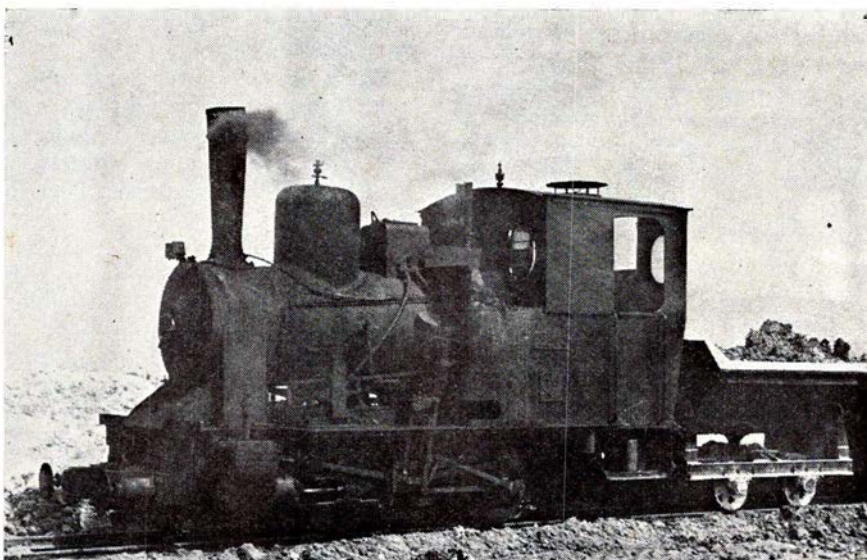
Sovevognskritik

Der findes i vesteuropæisk jernbanetrafik to store sovevognsselskaber, Deutsche Schlafwagensgesellschaft (DSG) og Wagoon-Lits (WL).

Alt det, som DSG byder på, savner man hos WL. Da jeg den 26.8. rejste i en WL-vogn fra Basel til København, var det et gammelt skrummel, som forlængst hører hjemme på et jernbanemuseum. Der var ikke klimaanlæg. Askebægrene var ikke tømte. Flere af lamperne kunne ikke lyse. Dørene til de – ækle – toiletter kunne ikke låses. Vognen støjede ulideligt under kørslen, og navnlig ved opbremsninger var det galt.

FJ nr. I. Krauss/1926. Foto: Sv. J.

Henschel 16421/1920. Faxe Jb. VI maj 1962. Foto: Sv. J.

SAGT OG SKREVET

Stationsskiltene på Kystbanen

I Politiken skrives, at man bortset fra siddepladserne i de nye vogne er glad for moderniseringen på denne

strækning. På perronerne er belysningen udskiftet med lysstofarmaturer, der er opsat højttalere samt nye skilte med stationsnavnet, men det er en dårlig idé at anbringe skiltene på lygtepælene under højttalerne, så de om aftenen danner skygge over stationsnavnet, så det bliver ulæseligt.

BAT-KON ^{A/s}

– et begreb blandt fagfolk

H. C. ANDERSENS BOULEVARD 42
1553 KØBENHAVN V . TLF. (01) *11 18 19

MALERFIRMA

SJØREEN & CO. ^{A/s}

Jens Baggesensvej 41 . Århus
Telefon (06) 16 56 33

Farvel til de første DSB-Lyntog

For en gangs skyld er der her ikke tale om et damplokomotiv, som vi skal tage afsked med. Det lader sig af gode grunde praktisk taget ikke mere gøre. Tjeneren som vi skal sige farvel og tak til efter næsten 40 års tro og aktiv tjeneste, er vort gamle hæderkronede lyntog, som med overgangen til vinterkøreplanen blev taget ud af driften og pensioneret, et enkelt af dem på vort endnu ikke realiserede, men længe ventede jernbanemuseum.

Et lille tilbageblik

Vi skal tilbage til begyndelsen af trediverne, hvor bilismen begyndte sin fremtrængning på jernbanens bekostning. Samtidig var motoriseringen ved jernbanen også begyndt, bl. a. var de første anvendelige større motorvogne taget i brug ved DSB. I Tyskland var man langt fremme, og her ofredes enorme summer på den tekniske udvikling. Hitlers fremkomst og det nye tyske riges fremgang er fakta, enhver kender. Den tyske teknisk ekspertise resulterede i 1933 i indsættelsen af det meget berømte lyntog »Fliegende Hamburger«, som på 2 timer og 17 minutter tilbagelagde den 286 km lange strækning mellem Berlin og Hamburg, hvilket giver en gennemsnitshastighed på ca. 125 km/t. Men togenes maksimalhastighed var også 160 km/t.

Der er ingen tvivl om, at disse imponerende tyske tog har haft en afgørende indflydelse på DSBs teknikere, da man i 1935 samtidig med indvielsen af Lillebæltsbroen skulle skabe en hurtig og smidig vogntype. Kampen for at bevare de rejsende kunder og muligheden for at skabe direkte tog fra København til Jylland uden togskifte undervejs gjorde, at togene skulle kunne overføres på Storebæltsfærgerne, som der netop var anskaffet 3 nye og moderne dieseldrevne af, nemlig M/F Korsør, M/F Nyborg og M/F Sjælland.

Der gjaldt altså ret strenge restriktioner med hensyn til togenes udformning, og de tyske tog har her været fortrinlige forbilleder. Ordren på togene tilfaldt DSBs faste leverandør, A/S Frichs i Århus og A/S Scandia i Randers.

I 1935 indsattes så fire moderne trevogns lyntog i driften. For at give togene så gode løbeegenskaber som muligt, og muligvis også for at holde dem indenfor bestemte mål, var boggierne

mellem vognene fælles for to vogne. Derved var det muligt at forøge akselafstanden og dermed forbedre køreegenskaberne.

Togenes teknik og kapacitet

Lyntogene bestod af 2 motorvogne og en mellemvogn. Motorvognene, litra Ms, var hver forsynet med 2 stk. 6-cylindrede Frichs dieselmotorer, type 6185 CA, som ved 1000 omdr./min. ydede 250 HK, dvs. i et helt lyntog 4 x 250 HK: 1000 HK. Trækraften overførtes til hjulene ved hjælp af 2 banemotorer på hver mellemvogn. Ydermere var motorvognene forsynet med 52 siddepladser samt med enten et rejsegodsrum eller en lille bar med 12 siddepladser. I et trevogns lyntog var der rejsegodsrum i den ene motorvogn og bar i den anden.

Mellemvognene, litra Aa, rummede 6 1. kl. kupeer med hver 6 pladser samt 2 2. kl. kupeer med hver 8 pladser.

Togenes opvarmning foregik ved hjælp af et centralvarmeanlæg, som var koksfyret.

Successen var overvældende. Derfor sattes i 1937 yderligere 4 tog i drift, men denne gang med 4 vogne, idet de faktisk var 2 halvtog. Som ved 1. levering var der også her tale om fællesbogier, men kun mellem motorvogn og

den efterfølgende vogn. Mellem mellemvognene indbyrdes var der adskillelse, idet disse vogne i den ene ende havde egen bogie.

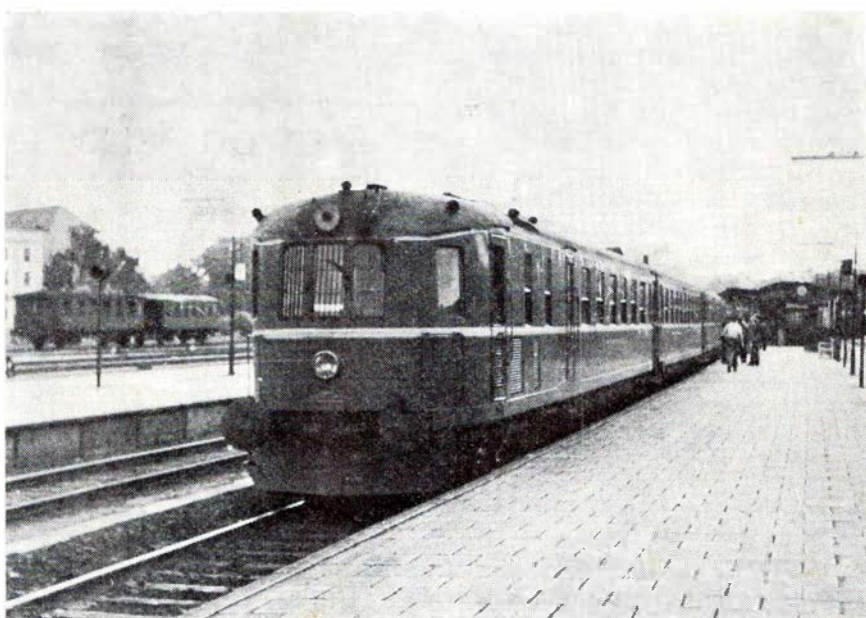
De nye togs motorvogn, litra Mb, var med mindre ændringer stort set magen til litra Ms. Pladsantallet var reduceret til 40, men derudover var der i den ene motorvogn i hvert tog yderligere 16 barstole.

Mellemvognene, litra Ab og Fj, rummede 42 1. kl. og 8 2. kl. pladser, henholdsvis 76 2. kl. pladser.

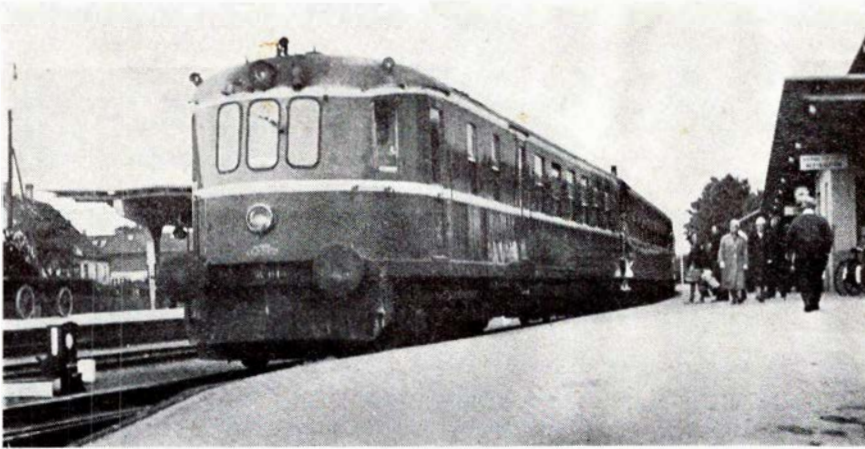
Som følge af trange pladsforhold i trevognstogene ombygges i 1939 et af dem til firevogns ved indsættelse af en nybygget Fj-vogn. Det blev dog ved denne ene ombygning.

Lyntog kører lyntog

Under krigen indstilledes som følge af tilførselsforholdene og de i det hele taget usikre forhold med indskrænkninger overførslen med tog over Storebælt, men så snart krigen var forbi, begyndtes atter. På grund af brændselsmangel kom trafikken efter befrielsen dog kun langsomt i gang, så før iværksættelsen af en ny køreplan den 12. oktober 1945 kunne lyntogene ikke sættes i gang mellem landsdelene. Men da havde de også stået stille siden den 10. april 1940, altså 5½ år.

Lyntog Vesterhavet. Mb 408 i Slagelse 1961. Foto: -tl-

Mb 414 som iltog i Maribo 1963. Foto: -tl-

»Kært barn har mange navne«, siger et gammelt ord. Og det gjaldt også vore lyntog, som altid har været populære blandt det rejsende publikum. Som oftest anvendtes, og det gøres forøvrigt stadig, navne med geografisk tilknytning, f. eks. Østjyden, Limfjorden, Storebælt, Vesterhavet, Vendsyssel, Aros (gammelt navn for Århus), Kronjyden m.m. Navnene har på grund af ændringer i linieføringen ved køreplansskifter adskillige gange skiftet, men det er stort set de samme navne, som er gået igen og igen.

For at advisere de rejsende var navnene monteret med metalbogstaver på togenes sider.

Strækningerne, som vore røde tog har trafikeret, har altid været forbundet med landets hovedstad i den ene ende. Men destinationerne i den anden ende har været hovedlandets talrige byer, bl. a. Struer, Frederikshavn, Sønderborg m.m.. Strækningen København – Korsør – Fredericia har været fælles for alle togene, men allerede i Fredericia er forgreningerne begyndt, alt efter om togene nu skulle stille mod sydlige, vestlige eller nordlige mål.

Alderen begynder at trykke

Men også lyntog bliver ældre og nyt kommer til. Fra at være befolkningens luksustog blev de populære røde tog, efterhånden som folks komfortkrav stiger, forældede. Trods moderniseringsforanstaltninger i form af ombygninger kunne togene ikke følge med tiden, og ombygningerne var kun lapperier. Det blev til sidst således, at det med rette blev betegnet som lidt af en lidelse, sammenlignet med DSBs nye moderne personvogne, at køre med de gamle lyntog.

Dette blev indset fra DSBs side, og for at bevare eksisterende kunder og

trække nye til afgav man ordre til de tyske MAN-fabrikker på nye lyntog efter Deutsche Bundesbahns TEE-tog som forbillede. Atter skulle et tysk tog danne model for danske luksustog.

De nye lyntog indsattes i driften i 1963, hvorved nogle af de ældre lyntog kunne tages ud af lyntogsdrift. De var dog endnu så gode, at der var mange »kilometer« tilbage i dem, og som følge deraf blev de indsat i nogle nyetablerede iltogsløb i det gamle 1. distrikt; i første omgang indsattes en stamme i 3 daglige løb mellem København og Nykøbing Fl., ja, det ene løb gennemførtes endog til Nakskov på Lollandsbanens spor. Det var en begivenhed, at et rødt DSB-lyntog kørte på en privatbane, og så i regulær drift.

Flere nye lyntog anskaffedes og de resterende lyntog blev efterhånden formeret af nyt personvognsmateriel, trukket af diesellokomotiver, så til sidst blev alle de gamle hæderkronede lyntog overflødige.

I 1964 var der ved sommerkøreplanens ikrafttræden etableret et nyt gennemgående eksprestog mellem København og Berlin over Gedser – Warnemünde. Toget, »Neptun-Ekspres«, kørtes af et østtysk motortogsaggregat, type VT 37, som var af samme type som de tog, der i 1933 kørte »Fliegende Hamburger«, og som netop havde været vore lyntogs forbilleder. På grund af afregningspørgsmålet kom DSB til at skylde DR, Deutsche Reichsbahn, en mængde kørte »kilometer«, som man i 1964 ved togets etablering ikke var i stand til at betale øjeblikkeligt.

Efter frigivelsen af de ældre lyntog fra landsdelstrafikken var der nu mulighed for at betale gælden til DR, og fra 1968 indsattes hver anden dag i »Neptun-Ekspres« et dansk lyntog, som regel en trevogns, litra Ms, men af og til også firevogns, litra Mb. Fra 1971s sommerkøreplan bortfaldt de i mellemtiden indsatte nyere DR-tog, type VT 18.16 (nu 175), således at DSB derefter leverede materiel til hele trafikeringen af den ikke særlig godt belagte eksprestogsforbindelse.

Det blev ved denne anvendelse, at DSBs engang så revolutionerende togtype skulle nyde sit otium. Fra sommerkøreplanens overgang til vinterkøreplan den 30. september 1973 er det definitivt slut, og »Neptun-Ekspres« formeres herefter af moderne personvognsmateriel, fremført af diesellokomotiv. Men det er alligevel pudsigt, at disse tog, der er bygget til hurtige tog mellem vore egne landsdele, skal slutte deres karriere med at blive anvendt i internationale eksprestog. Det kan man trods alt kalde en værdig afslutning.

Ms 401 NEPTUN på Berlin Øst 1970. Foto: -tl-

Frederikshavn

Alt ordnes ved begravelser og ligbrænding

Frederikshavns Bedemandsforretning

ved Elisabeth Jepsen

Norregade 2 – Telefon 42 28 19
eller Møbelgården (Børge Olsen)
Telefon 42 37 09

Egen rustvogn. Aft. kan træffes i hj.

Hjørring

Vi handler i...

DET BLAA HJØRNE Jernbanegade 27 . Hjørring Telefon 92 06 20

Kolonial – Vin – Tobak – Konserves
Bedst og billigst

De bedste tilbud får man hos ....

SYMASKINEIMPORTEN ROYAL-CONSUL

ved Kaj Skinhøj

Jernbanegade 7, Hjørring. Telf. 92 29 16

STENVAD kager

— det store navn i SMÅ kager

Kolding

»Bag den gode smag«

KLOSTERGADES HJEMMEBAGERI

ved Ove Hansen

Klostergade 6 . Kolding . Tlf. 52 39 90
Specialitet:

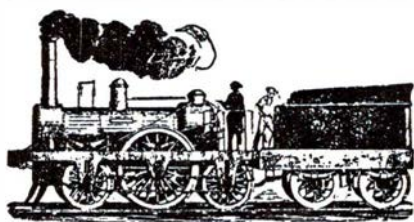
Alt i formkager – sønderjysk rugbrød

ind til ...

ESSO Taverna og servicenter ved Tage Olesen

Haderslevvej 211 . Kolding . Tlf. 52 10 65

Benzin – olie – vask – smøring
– autoudstyr – Quick service
samt auroreparationer udføres

Heldigvis vil efterverdenen stadig kunne opleve, hvorledes DSBs første virkelige fremstød indenfor kundeakquisitionen realiseredes, idet som nævnt et togsæt er bevaret for det kommende jernbanemuseum. Det er

ikke det samme som at se toget i drift, men måske kan man lave udflugter af og til for interesserede.

Standardiseringen er tidens løsen og har endnu engang medført, at jernbanen er blevet en attraktion fattigere.

Et langt jernbaneliv (5)

(fortsat fra september nr. s. 19)

Jeg boede i fru Martens pensionat overfor banegården. En eftermiddag havde jeg vagt sammen med Buchholtz. Næste morgen skulle jeg møde i telegrafkontoret fra kl. 4, og jeg lod et ord falde om, at nu håbede jeg, at jeg kunne høre vækkeuret. Så kom Buchholtz med et forslag: bind en strikke om den ene tå, lad snoren gå ud ad kvistværelsets vindue på 2. sal, læg en seddel til portør Malmross om at trække i snoren i god tid. Så skal De nok komme op! Jeg gennemførte forslaget, idet jeg dog bandt snoren om det ene ben. Men ellers gik det hele efter programmet, og hvem der morede sig bedst, var min rare stfs.

Iøvrigt var stfs en fortrinlig observatør på sine inspektionsture på station og havn, og han glædede os mange gange med sine små oplevelser. En af hans særheder var, at han år efter år fik syet sit civile tøj af samme stof, så beboerne i Struer troede, at han gik i det samme tøj i en lang årrække.

Trafikkredsen havde en meget dygtig medarbejder i assistent Okkels. Det var en fest at arbejde sammen med ham. Ved de daglige tognedbrud i det store togområde, og hvor hjælpemaskine var nødvendig, tog Johs. Okkels den grafiske plan, telefonerede til remisen om at køre hjælpemaskine frem, hvorefter han dikterede liniedepechen om maskinens løb. Tænkte ikke på, at jeg senere skulle møde Okkels i samarbejde med Jernbaneforeningen.

Ejheller tænkte jeg på, at Johs. Okkels skulle slutte sin gerning som tilsynsførende trafikinspektør. Han var en af de aller dygtigste jernbanemænd, jeg har samarbejdet med i min tid. Men derom senere.

Elev Emil Jensen, senere Stendorf, gjorde tjeneste på stationen, og vi kom godt ud af det sammen. Han sluttede som stfs i Nykøbing Mors. Det var nogle dejlige måneder i den hyggelige limfjordsby. Nogle pragtfulde traveture førte os over Humlum til Toftum Bak-

ker, og Limfjorden var jo vel egnet til sejlads med små både. En gammel toldjolle med latinersejl som drivkraft gav mange sunde timer på fjorden. Stfs lod engang et ord falde om, at der burde være mulighed for opkald, hvis man skulle tilkaldes på grund af et eller andet uforudset.

Det var derfor en stor skuffelse, da trafikbestyreren en dag kaldte mig ind og sagde, at der skulle forflyttes en elev til Ulfborg, og at jeg var den eneste mulighed. Jeg kunne godt mærke, at han var ked af, at vi skulle skilles. Han havde et handicap, idet han havde mistet den ene arm og havde protese, men det lagde man slet ikke mærke til. Han var et fint og stilfærdigt menneske, som man kom til at holde af, så også jeg var ked af at skulle forlade Struer. Jeg modtog forflyttelsen under en afløsning i Holstebro den 6. oktober 1909 og skulle møde i Ulfborg den 11. oktober.

En bøs chef

Indtil nu havde jeg haft den lykke at samarbejde med en række rare mennesker, og fra forskellige sider fik jeg at vide, at stfs i Ulfborg ikke just hørte til den venlige type. Hans navn var Oluf Olsen – også kaldet den gale Wolle! Som regelen var, tog jeg med den første morgenforbindelse fra Struer. Dagen før afrejsen kaldte trafikbestyreren mig ind og takkede mig for tiden i Struer og ønskede mig alt godt fremefter.

Ved ankomsten til Ulfborg var stfs fungerende. Han så unægtelig noget sammenbidt ud. Der var ikke noget med en velkomst, og han tog ikke min fremstrakte hånd til goddag. Hans tiltale var i tredje person, og hans første ord var: »Han skal bo hos købmand Christensen oppe i gaden, og når han har fået anbragt bagagen, så kommer han straks tilbage«.

Nu har jeg en vis evne til at kunne tage ubehageligheder, og her var jeg jo noget forberedt, men så slemt som

det blev, havde jeg ikke ventet. Bedre var det ikke, at der var auditørsag mellem stfs og assistent J. P. Bro, der sluttede som chef for Rødkærsgade. Fra begge sider forsøgte man at føre mig ind i forholdet, men for begges vedkommende afslog jeg meget bestemt at beskæftige mig med dette forhold. Jeg tog den beslutning at opføre mig korrekt, og det lykkedes, selvom jeg ofte kogte af raseri. Når morgentoget var ekspederet, forlod stfs kontoret for at tage et lille hvil. Jeg skulle møde kl. 7, og jeg kunne ofte se, at den unge pige stod i køkkenvinduet for at kontrollere, om jeg mødte i rette tid, og det skete meget præcis 2 min i syv, thi hvis jeg var kommet vel tidligt afsted, stod jeg i porten til brugsforeningen overfor stationen, til mødetiden var inde.

Utallige episoder gjorde forholdet mellem chefen og mig aldeles uudholdeligt, men jeg bed tænderne sammen. Blot et lille eksempel: I stationens opland lå Staby Højskole, og en stor del af eleverne var fra Sjælland. Ved juleferien 1909 blev der solgt en masse billetter i forsalg, men så kom julesneen. Det begyndte en eftermiddag, og sneen væltede ned den hele nat. Næste morgen var det ikke muligt at komme ud fra købmandsgården, da sneen lå helt op til taget. Købmand Christensen var så venlig at ringe til stationen, at det var umuligt at komme frem. Der blev svaret, at det ikke betød noget, da al toggang var indstillet. Først senere på dagen blev vi gravet ud. Da det nogle dage efter blev mulighed for at komme frem på vejene, kom alle de mange elever fra højskolen for at få billetterne godtgjort, da der ikke blev mulighed for ferie nu.

Nå, »mester« og jeg tog fat på det regnskabsmæssige sammen. Jeg sorterede billetterne i stationsorden og dikterede station og pris. Sluttelig var der en tilbagebetaling til Olstrup (nu Holme Olstrup). Jeg dikterede Olstrup. Så så chefen over brillerne og sagde: det hedder ikke Olstrup, men Ålstrup. Jeg gjorde opmærksom på, at det jo var nabostationen til Næstved, og der

kaldte man stationen med lukket o. Når jeg siger, det hedder Ålstrup, så hedder det f.... pineme Ålstrup, hvortil jeg kun kunne svare: vel, så siger vi Ålstrup! Jo, vi havde det mindre hyggeligt sammen vi to.

Men så skete der noget helt uventet: Aflæss R. C. Jensen kom på afløsning fra Struer. Han blev senere regnskabschef og kom til at hedde Jyrdal. Da vi havde et godt forhold til hinanden fra tiden i Struer, var R. C. nysgerrig, hvorledes det gik mig lille fyr, thi intet var sivet ud til trafikredsen, hvorfra R. C. afløste.

Jeg kunne da blot fortælle, at forholdet mellem stfs og mig ikke just var særlig godt, men jeg havde vænnet mig til hans uforskammetheder. Da vi dagen efter havde vagt sammen og var ene, fortalte R. C., at han havde spurgt Wolle, hvorledes det gik, hvortil denne svarede, at jeg var den frækste elev, han nogensinde havde haft. Det kunne R. C. ikke forstå, thi i Struer havde alle et særdeles godt indtryk af mig. Trafikbestyreren havde kaldt mig sin protege, og han havde været meget betænkelig ved at sende mig til Ulfborg til videreuddannelse.

Nu skal dertil siges, at var der noget, Wolle var bange for at komme på kant med, så var det trafikredsen, og fakta var, at tonen derefter blev bedre. Men et elskeligt menneske blev han ikke. Ejendommeligt havde jeg endnu ikke set hans hustru, selvom jeg jo havde været der et par måneder.

livet i Ulfborg

Alting kan gå i lave. Da jeg senere var opstillet som konservativ folketingskandidat i Næstvedkredsen i trediveerne, havde 2 meget fine valg i 1936 og 1939 og fik en fin kritik i *Nationaltidende*, blev jeg noget overrasket ved at få et ualmindeligt smukt brev fra Wolle. Han takkede for min tid i Ulfborg, og han var ikke i tvivl om, at jeg var på vej mod stjernerne. Ydermere blev jeg indbudt til at besøge parret i Hjørring, hvor han nød sit otium. Senere flyttede han til Sønderjylland. Det overraskede mig noget, at han var

Esbjerg

**Esbjerg og Omegns
Sparekasse**

Esbjerg

ARBEJDERNES LANDSBANK

Filialen i Esbjerg
Kongensgade 13

De får råd - når De går i banken

frimurer, som jeg selv blev det senere, thi hans sind var ikke just det, man forstår ved frimurersind.

Var de tjenstlige forhold ikke, som jeg kunne ønske det, så havde jeg det muntert udenfor tjenesten. Vi var enkelte unge, der ofte kom hos fru Krarup, Nistrupgård, der havde et par jævnaldrende døtre, men det blev særlig Svendsholm ved Nissum Fjord, der blev en dejlig tumleplads. Godsejer Strandbygård og hans elskelige hustru var et par strålende værtsfolk, og vi unge mødte en meget stor gæstfrihed. Sønnen Kresten, der var på min alder, blev en oprigtig ven. Der var en del ungdom på den store gård: landvæsenselever og husholdningselever, så vi blev enige om at spille diletterant. Jeg skrev et par småstykker til opførelse foruden et af de små stykker, der ofte opføres af diletteranter i forsamlingshusene. Gartner Vejlø var instruktør. Hans broder, redaktør Vejlø i Næstved var en af mine gode venner, så det var helt hjemligt at træffe ham.

Da vore små sammenkomster forløb så fint, besluttede godsejerparret, at de ville samle os til en lille middag - dog i alm. tøj, så vi kunne hygge os sammen. Jeg blev overrasket, da den skriftlige indbydelse kom med mødetid kl. 18.30. På posthuset var 2 flinke

-tal med det betaler sig...

RICA autodele
ROSENSGADE 28.8000 ÅRHUS C TELEFON 06-13 14 33*

Specialforretningen med komplet lager
i Elco karrosseridele, skærme
lyddæmpersystemer samt NGK tændrør

Herning

Når det gælder symaskiner – støvsugere og strikkemaskiner, går man til fagmanden ...

ved S. Godballe

Vestergade 14 – Herning – Tlf. 12 22 51
Demonstration i hjemmet uden forb.

Køb hos slagteren med de gode tilbud

NØRREPORTS SLAGTER

v/ P. Busk

H. C. Ørstedsvvej 38 – Herning
Tlf. 12 11 61

1. kl. kød, flæsk samt
hjemmelavet pålæg

Vær prisbevidst – Tank op hos ...

UNO-X SERVICE

v/ Harly Jørgensen

Østergade 45 – Herning – tlf. 12 87 31
NB. Ved selvtankning sparer De 4 øre
pr. liter på vore i forvejen lavpriser.

Nyd en god kop kaffe
mens De venter

RUTEBILSTATIONENS KIOSK OG CAFETERIA

v/ Helen Johansen . Herning

Aviser – tobak – chokolade – pølser
Hot-dogs

Vi handler i ....

MEJERIUDSALGET

ved Aagaard Olesen

Søndergade 34, Herning. Tlf. 12 06 77
1. kl.s mejeriprodukter – lækkert brød
og kager, kolonialvarer samt øl og vand

Vi handler i specialforretningen
med det førende udvalg ....

RAGNER SPORT

Bredgade 38 – Herning – Tlf. 22 15 15
Alt i sportsartikler

Holstebro

Stedet for moderne hårpleje ...

SALON IRENE

ved Lena Oehlenschläger

Viborgvej 13, Holstebro. Telf. 42 23 42

1. kl.s individuel behandling udføres

Struer

Søndergades BP service

ved mekaniker Erik Christensen

Søndergade 31-33 . Struer . Tlf. 85 14 60

Benzin – olie – vask – autoudstyr
Quick-service samt reparationer ud-
føres. Spec.: Hjulafbalancering og
autotest på moderne apparatur ....

Har De problemer med dæk,
så ind til BÆK ....

STRUER SLIDBANEFABRIK

ved Villy Bæk

Strandvejen 51 – Struer – Tlf. 85 02 90
Slidbanedæk og nye dæk i alle størrel-
ser – Gratis montering og afbalancering

Fotografering af: Børn – Brudepar
Portrætter – Tekniske fotos i
sort/hvid og farve

Vor leverandør ...

Købmand O. NØRGAARDS EFTF.

Jørgen Larsen

Vestergade 26 . Struer . Telf. 85 02 78

1. kl.s kolonial – konserves – vine
– spirituosa samt tobaksvarer

THAYSENS EFTF.

E. GRAVERSEN

Hjermvej 3, B & O-byen, Struer
Telefon 85 04 04

Vin . Konserves . Kolonial . Dybfrost
samt alt i årstidens friske
FRUGT og GRØNT

Kjellerup

Hvorfor give mere – når De kan få
HØJ KVALITET til en LAV PRIS...

F Y R I N G S O L I E

Telefon (06) 66 70 96

Ester Hansen . Demstrup . Kjellerup

Viborg

Når det gælder RADIO – TV
BÅNDOPTAGERE – så gå til

ved Leif Frydendahl

Ll. Sct. Hansgade 12 . Viborg
Telefon 62 04 06

Stort udvalg i de førende mærker ...
SALG – SERVICE – REPARATION

TV-reparationer udføres på stedet – i
tilfælde, hvor reparation på vort spe-
cialværksted er påkrævet, har vi låne-
apparater i vognen ...

TAPDRUP RADIO

Værksted: Randersvej 20 – Tapdrup
Telefon 62 61 03

Butik: Jernbanegade 18 – Viborg
Telefon 62 03 40

Specialitet: Radiotelefon-service.
Vi kommer overalt

Når det gælder El-installationen, så ...

»EL-HJØRNET«

ved Finn Jørgensen

Dalbergsgade 4 – Viborg – Tlf. 62 14 60
Tilbuds- og regningsarbejde samt alt
indenfor reparationer udføres.

Vi handler i ...

Mathiasgades Konditori og Bageri

ved Inge Andersen

Sct. Mathiasgade 28, Viborg, tlf. 620811
1. kl.s lækkert brød og kager
Bestillinger modtages gerne

Randers

MODE – SNIT – KVALITET

.... så gå til

SALON METHEA

ved Aase Niebuhr

Søren Møllersgade 9 B – Randers
Telefon 43 23 08

Vort speciale: Hårtoppe – Fletninger
samt parykker

Det store udvalg i kvalitets-
og stilmøbler finder man hos ...

TIMM MØBLER

Hj. af Nygade/Rosengade . Randers
Telefon 42 06 54

Speciale: Alt i syrebehandlet eg

postelever, Kjeldsen og Fischer, der begge var konst. postmedhjælpere, og som jeg havde det sjovt sammen med. Min tjeneste sluttede kl. 19, og jeg var klar over, at der ville ligge et hus, hvis jeg bad mig fri før tiden, så Wollé skulle være alene på kontoret. Så fandt jeg på en list: Indbydelsen havde jeg lagt på mit skrivebord, og jeg bemærkede mig, at den var blevet læst af »rette vedkommende«. Så aftalte jeg med Kjeldsen, at han skulle bede om en samtale med mig – begge de unge postfolk skulle med – og når jeg kom udenfor kontordøren, havde vi konstrueret vor samtale, der mundede ud i, at jeg jo desværre ikke kunne modtage indbydelsen, da jeg havde tjeneste til kl. 19. Da jeg atter kom ind på kontoret, og der var gået en passende tid, sagde Wollé: Han må godt tage mod den indbydelse. Samtalen var altså hørt og brevet læst. Jeg så først ligesom lidt forbavset på chefen og sagde tak.

Den store selskabelighed gjorde, at jeg slet ikke kunne få læst, så jeg kunne være godt forberedt, når jeg skulle på jernbaneskolen, og selvom forholdet på stationen var noget bedre, så var arbejds-klimaet ikke tilfredsstillende.

(Fortsættes i næste nr.)

FOTOHOBBY

Har før prøvet at lave et lille fotografisk leksikon, men der sker jo stadigvæk nye ting inden for foto-hobbyen, så jeg vil her prøve at følge lidt op med nye ord, der er kommet til siden sidst, samt de ting som jeg sikkert også har glemt at få med første gang.

Tekniske udtryk fra A til Z:

Antistatisk klud betyder, at man skal bruge dem til at aftørre farvedias lige før de monteres i glas. Filmen gøres derved anti-elektrisk, så den ikke tiltrækker støv.

Afstandsmåler har de fleste søger-kameraer. Midt i søgeren er et lille felt, hvor billedet er dobbelt, så længe afstanden ikke er indstillet rigtigt.

Bajonetfatning til objektiver på et spejlreflekskamera tillader hurtigere udskiftning af objektivet end med gevindfatning.

Dia-direct er en film, der efter specialfremkaldelse hos Agfa-Gevaert direkte giver sorthvide lysbilleder til projektion.

Alt til FOTO – KINO
samt TILBEHØR ...

ALLÉ-FOTO

ved Gert Tranholm

Allégade 29 . Horsens . Tlf. 62 18 01
Atelier samt fotohandel

Det store udvalg i FOTOUDSTYR samt
TILBEHØR finder man hos ...

FOTO CENTRET

Danmarksgade 17 – Frederikshavn
Telefon 42 57 67

NB. Bliv medlem af den lokale fotoklub

Det moderne fotoatelier

»ULRIK FOTO«

Smedegade 54-56, Horsens. Tlf. 61 01 83
Brudfoto – Portrætfoto samt børnefoto
i specielt BØRNELEGESTUE-ATELIER
Mode samt tekniske fotos i sort/hvid
og farve

Elektronisk lukker styres af små radiodele, som transistorer, modstande og kondensatorer i stedet for et lille urværk med fjedre og tandhjul. Elektroniske lukkere findes til håndindstilling eller til automatisk styring fra lysmålerens celle.

ESR-kamera er en forkortelse af: énøjet spejlrefleks kamera.

Farvefilm findes i tre forskellige typer: negativfilm for papirbilleder, dagslysomvendefilm for lysbilleder, der skal optages i sollys, d.v.s. i dagslys eller med blå blitz eller elektronblitz og den tredje slags er også en omvendefilm til lysbilleder, men den hedder kunstlysfilm og skal optages i kunstlys, altså lampelys.

Fiskeøje objektiv giver et cirkelrundt billede, hvori rette linier i motivets yderkanter tegnes som cirkler. Synsvinkel 180 til 220 grader.

Instamatic er et kassette-filmsformat 28x28 mm.

Kümpreflektor har nogle computerblitz så man kan rette blitzlyset mod loftet for blødt indirekte lys, mens den lysfølsomme sensor stadigvæk rettes på de personer, der fotograferes.

Lithfilm bruges til grafik o.l. Den kan kun tegne sort og hvidt uden nogen mellemtoner. Skal fremkaldes i en speciel lithfremkalder.

Lynopladning har en elektronblitz, hvis dens NC-akkumulator kan oplades i en time i stedet for 15 til 20 timer.

Makroobjektiv er specielt beregnet til at give skarpe billeder på meget

Randers

Vi anbefaler den nye

SKØNHEDSKLINIK

v/ Dorit Lindström

Hyacintvej 11 - Randers - tlf. 43 07 23

Omhyggelig ansigtspleje sam Epilation

Åben kl. 9-14 efter aftale

Forkort rejsen med en

lommeroman fra ...

MARIAGERVEJENS KIOSK

v/ Gretha og Verner Balsby

Mariagervej 106 - Randers - 42 62 28

Aviser - Uge- og månedsblade samt

alt i papirartikler

Vi handler i ....

Konfekturforretningen

ved Søren Bach Sørensen

Vestergade 42 - Randers - Tlf. 43 48 05

Stort udvalg i chokolade og konfektur

samt 1. kl.s lækker brød og kager

Åbent til kl. 21

Tank op hos ...

MOBIL SERVICE

ved Kristian Lauest

Aarhusvej 79 - Randers - Tlf. 42 97 56

Stort udvalg i autoudstyr. Dæk- og

batteriservice - Alt i autoreparationer

udføres med fagmæssig garanti

NB. Husk kiosken med chokolade, is

tabaksvarer og blade

Jernbanens vognmand

M. O. MARKUSSENS EFTF.

ved Knud Thomsen

Godsekspeditionen - Randers

Telefon 42 05 80

Følg GULFSTRØMMEN til ...

GULF service

ved R. Sollok Mortensen

Strømmen 26 . Randers . Tlf. 42 30 04

Benzin - Olieskift - Smøring

Autoudstyr - Quick-vask

Autoreparationer udføres

Langå

SPAREKASSEN

FOR LANGÅA OG OMEGN

Bredgade . Telefon (06) 46 13 22

Mandag-onsdag 9.30-15.30

Torsdag og fredag 9.30-15 og 16-17.30

Filialer: Stevnstrup-Torup

TANDLÆGE

JØRGEN BRAUN

J. Juel Jepsens efft.

Rådhuspladsen 3 . Århus . Tlf. 12 56 07

Konsultation kl. 9-12 og 13.30-17

Fodtøj til hele familien
- så ind til

SKOBORGEN

Frederiks Allé 160

Telf. 12 04 23

VERI SKO

Veri-Center

Telf. 17 52 23

LIBO SKO

Silkeborgvej 226

Telf. 15 71 85

Købmand E. BACHMANN

Sønderport 1, Århus - Telf. 142247

Alt i 1. kl.s kolonial - konserver - vine
spirituosa samt dybfrost

NB. Prøv vor ekstrafine KAFFE

FJERNSYNS SERVICE

Jægergårdsgade 102-104 - Århus

Telefon 13 29 33 - 13 26 57

Fast pris for reparation

Rabat til pensionister

Vi har Arena som hovedforhandling i
Stor-Århus

Vi kører til ...

MOBIL SERVICE

Randersvej 80 - Århus - Tlf. 16 87 04

Benzin - Olie - Vask - Smøring

Quick-service

Spec.: dæk og batterier i de
anerkendte mærker til bundpriser med
op til 20% rabat.

Vor leverandør er ...

GAMST BLOMSTERS EFTF.

ved L. Støve

Sdr. Ringvej 47 . Århus . Telf. 14 26 29

Årstidens blomster - buketter
samt krans og dekorationer

STOFFER's

knallert- og cykleservice

Martin Vahlsvej 11 - Viborggården

Telefon 12 59 77

Reparationer fra dag til dag udføres
med fagmæssig garanti

Stort udvalg i nye cykler samt reserve-
dele. NB. Rabat til etatens folk.

Se godt - se godt ud
i MODERNE BRILLER fra ...

JØRN FILTENBORG OPTIK

Optometrist - Specialoptiker

Banegårdsplads 16 (ved SAS) . Århus

Telefon 13 77 22

Bag den gode smag ...

RØNNS BAGERI

Rosenkrantzgade 19 . Århus

Telefon 13 73 01

Aldrig 1. kl.s lækkert brød og kager

Når det gælder sport, fiskeri og
campingartikler - så går vi til ...

Hjørnet af Frederiks Allé'

og Banegaardsgade

Tlf. (06) 13 00 56

TOBAKSFORRETNINGEN

ved M. Wenstrup

Skovvejen 48 . Århus . Tlf. 13 22 13

Alt i tobak - vine - spirituosa

Stort udvalg i rygeartikler

KARDINAL

Sct. Pauls Plads 19, Århus, tlf. 13 77 99

Moderne binderi indenfor blomster-
buketter samt krans og dekorationer

Stort udvalg i keramik

Tag brød med til kaffen fra ...

LASSES BAGERI

Vestre Ringgade 176, Århus, tlf. 129094

1. kl. lækkert brød og kager

Bestillinger modtages gerne

Forkort rejsen med en lommeroman fra

EJJA KIOSKEN

P. P. Ørumsgade 26 - Århus

Telefon 14 37 91

Aviser - uge- og månedsblade samt
alt i papirartikler, tobak, konfekturer,
is, øl og sodavand

Ny EL-installatør

TH. KRYGER

aut. elektroinstallatør - Samsings efft.
Skovvangsvej 191 - Århus - tlf. 16 48 67

Aften: 26 18 46

Tilbuds- og regningsarbejde samt alt
indenfor reparationer udføres

NB. Projektering eller teknisk rådgivning
som service

Vi handler med fordel i ...

MEJERIET

ved Finn Erik Kjeldsen (ny indehaver)

Stadion Allé 13 - Århus - Tlf. 12 77 82

Alt i 1. kl.s mejeriprodukter samt stort
udvalg i kolonialvarer

NB. Søndag åben fra kl. 6-10

Skal De have fest eller hyggeaften?
- så ring - vi leverer maden!

Smørrebrød, platter, Det kolde

bord, frokostretter, festmiddage

Frederiksberg Dinér Transportable

Frederiks Allé 102, Århus. Tlf. 12 48 72

Vi kører til ...

Automekaniker Kjeld Damsgaard

Ålborggade 26 - Århus - Tlf. 12 71 06

Alle former for autoreparationer

udføres på samtlige vognmærker

Fin-fin service

Stedet for moderne hårpleje ...

Salon LANGENÆS

ved Vibeke Clement

Langenæs Allé 10 . Århus

Telefon 14 24 75

1. kl.s individuel behandling udføres

Det største udvalg i LEGETØJ
finder vi i ...

Bruunsgade 56 - Århus - Telf. 12 38 47

»Køb kun det bedste - det gør vi«

Slagter LIND THERKILDSEN

Hjørnet af Ing. Boulevard/Vejlegade

Århus - Telefon 12 75 81

1. kl.s kød, flæsk samt hjemmelavet
pålæg og delikatesser

Ugens 5 første dage: Varme retter

korte afstande. Afstandsindstillingen går fra uendeligt til f.eks. 15 cm fra objektivet.

Knud Sidal.

(fortsættes næste nr.)

PRIVATBANENYTT

Privatbanefunktionærernes Forbund

Som meddelt i juni nr. blev trafik-eksp. E. Bennedsen, Skagen, 53, valgt til formand m.m. for forbundet, hvor han afløste formanden gennem mange år, togf. Bruno Jørgensen, Nakskov, 66.

Desværre måtte den nyvalgte formand hurtigt frasige sig det nye hverv på grund af sygdom, da hans læge for-bød ham at overanstrenge sig.

På et hovedbestyrelsesmøde i august valgtes togf. Johs. Larsen, Holbæk, 57, som fungerende formand.

Hads-Ning Herreders Jb.

Af driftsberetningen fremgår det, at banen i 1972 overtog transporten af stykgods i Viby og den sydlige del af Århus samt Højbjerg og Holme, hvor 6 vogne dækker transporterne. I samme anledning er der foretaget udvidelse og overdækning af pakhusperronen på Viby st. Til brug for De Forenede Bryggeriers Århus depot er der indrettet sidespor på Viby st.

Den 15. august modtog banen til erstatning for den sidste i drift værende danske skinnebus et svensk skinnebus-sæt, SJ Y6 772, bygget i 1953, og SJ UB 1948, bygget 1955.

Østbanen

Vil De købe en banegård? Tokkerup station blev den 16. september i Søndags-Politiken averteret til salg for 225.000 kroner. Desuden bragte avisen en omtale af stationen.

Odsherredsbanen og Høng-Tølløse Jb.

Kommunerne har vedtaget at garantere banernes drift indtil 1983, dersom det nødvendige statstilskud på 75 pct. til modernisering bevilges, så de to baner kan anskaffe nye Y-tog til levering om to år.

Skønhed, De ikke aner

findes langs *private baner*

RUTEBILNYT

Lollandsbanens bilruter

Banen modtog 17. september endnu 2 nye rutebiler. Den ene er beregnet til bybuskørsel i Nykøbing Falster, som banen også driver. De to nye Leyland-bussers pris andrager 660.000 kr.

Den 1. oktober overtog banen bilruten Nykøbing Fl. – Falkerslev – Stubbekøbing og de tilhørende 4 rutebiler. Ruten tilhørte tidligere SNNB, men blev ved denne banes lukning bortkoncessioneret til privat side. Nu bliver ruten altså igen jernbanedrevet. Med overtagelsen er LJ den privatbane, der driver det største rutenet i landet.

FRA KLUBBERNE

Dansk Jernbaneklub

Efter en del avispolemik i den lokale dagspresse er det nu fuldt opklaret, af det i septembernummeret af Jb-BI. omtalte roebanelokomotiv DdS nr. 5 »Kaiser Wilhelm« slet ikke tilhører Lolland-Falsters Stiftsmuseum, men Danske Jernbane-Klub. Museet ejer det tidligere Gørlev-lokomotiv, nu DdS B 4, som sine sidste år kørte en del i Saksøbing. Dette lokomotiv er Kulturmindeforeningen ikke interesseret i at vedligeholde, da man ikke mener, at dets tilknytning til Lollandske roebaner er tilstrækkelig stor.

Dansk Jernbane-Klubs museumsbane Maribo-Bandholm har i 1973 befordret omkring et par tusinde færre rejsende end året før. Der har været flere rejsende med de ordinære tog, helt nøjagtigt 11.563 mod 11.298, men der har været færre særtog, således at slutfacit bliver mindre. De sidste søndage i sæsonen har OHJ nr. 5 som eneste lokomotiv klaret hele driften, idet ØSJS 2 »KJØGE« er på værksted med defekte lejer

Østsjællands Jernbaneklub

Den 23. september havde Østsjællandske Jernbaneklub udflugt med damplokomotiv E 994 og ældre vogne til Gedser, hvor man tog en værdig afsked med de gamle røde lyntog. Trods visse tekniske vanskeligheder og ca. 1 times forsinkelse var turen vellykket med smukt vejr. I Gedser måtte man dog efterlade den medbragte postvogn, idet denne afsporede. Der deltog ca. 100 mennesker i turen.

Ålborg

NORVIN & LARSEN

Entreprenører
Entreprenørgården
Guldbæk pr. Godthåb
Telefon (08) 38 52 55
udfører arbejde for DSB

Ind til

SERVICENTER

ved Ib Simonsen
Jyllandsgade 22 – Ålborg – Tlf. 13 90 50
Stort udvalg i autoudstyr
Spec.: Quick service samt kullitetest
udføres
Autoudlejning af nye Volvo – VW

Dyrevenner glæd jer ...

LYKKES DYREHANDEL

ved Mona og Benny Lykke
Kastetvej 15 . Ålborg . Telf. 13 14 75
Ålborgs største udvalg i fugle,
fisk og planter m.m.
Vil De gøre lykke, så kig ind ...

Skal De bygge nyt – omforandre
– så ...

MASKINSNEDKERI OG LISTEFABRIK

ved Eyvind Knudsen
Snedkergården . Absalonsgade 26
Ålborg . Telefon 12 04 34
Detailsalg af plader høvlet træ
samt lister. Detail en gros

Vi handler med fordel hos ...

HAGSTRØM MUSIK

ved Willy Berg
Prinsengade 38 . Ålborg
Telefon 13 29 01
Stort udvalg i MUSIKINSTRUMENTER
samt TILBEHØR

Årstidens blomster, buketter, kranser
og dekorationer køber vi hos ...

SVENDS BLOMSTER

Borgergade 26 – Ålborg – Tlf. 13 29 35
Alt i frisk frugt og grønt

Vor leverandør ...

Electrolux Støvsuger Center

Prinsengade 40 – Ålborg – Tlf. 13 38 75
Stort udvalg i de anerkendte mærker
Specialværksted for Electrolux
1. kl.s reparationer udføres

Århus og omegn

Tandlæge Lars Gammelgaard

Broparken - Brobjerg Parkvej 55
Egåbro

Telefon 22 08 05

Konsultation efter aftale

Tandlæge

Niels O. Schmidt Laursen

Nørrevænget 40 - Tranbjerg

Telefon 29 05 06

Konsultation efter aftale

Lørdag kl. 9-12

Langkærparken's Akvariehandel

Glasakvarier 5-162 liter - mange slags
fisk samt alt tilbehør

E. MIKKELSEN - Telefon 24 04 50

Torstilgårdsvej 86 kld. - Tilst
(indg. i gavlen)

CHEVRON SERVICE

ved P. C. Andersen

Grenåvej 189 - Risskov - Tlf. 17 73 69

Benzin - olie - vask - smøring samt
stort udvalg i autoudstyr.

Quick-service udføres

VÆRUM'S EFTF.

ved H. Fiirgaard

LÅSETEKNIK og FINMEKANIK

Alt i nøgler og låse

Reparationer af låse og dørlukkere samt
montering af nye låse

Christiansgade 30, Århus - Tlf. 12 46 60

Stedet for moderne hårpleje ...

Salon CHRISTA

ved Margit Jørgensen

Barthsgade 4 . Århus . Tlf. 16 53 04

1. kl.s individuel behandling udføres

Bestil venligst tid

»Køb kun det bedste - det gør vi«

Mejlgårdens Slagterforretning

ved Ivan Nielsen

Mejlgade 72 - Århus - Telf. 12 83 87

1. kl.s kød og flæsk samt hjemmelavet
pålæg

Vær god ved Deres fødder -
det betaler sig ...

Gellerupparkens Fodklinik

ved Lissi Abildgaard

exam. fodspecialist

Gudrunsvvej 30 - Brabrand - Tlf. 159766

Åben mandag-fredag kl. 9-16
samt efter aftale

Viby J.

HENNING A. SCHMIDT

Tandlæge B. J. Willumsens eftf.

Torvet 4 . Viby J. . Telf. 14 16 18

Konsultation 8-12 og 13.30-17

Lørdag lukket

Grenå

Det store udvalg i chokolade og
konfekturer finder De hos ...

MUSSE KONFEKTURE

Lillegade 11 - Grenå - Tlf. 32 04 37

Spec.: Forhandling af gaveæsker fra
Kathrine Andersens Eftf.

Vi handler i ...

Parkeringspladsens Kiosk

v/ Sv. Aa. Andersen

Torvet - Grenå - Tlf. 32 24 90

Aviser - Uge- og månedsblade samt
stort udvalg i tobaksvarer & konfekturer

Silkeborg

Stedet, hvor De gør den bedste handel

BUSTED KJOLER-FRAKKER

Vestergade 7 - Silkeborg - Tlf. 82 30 00

Skænk vin - skænk glæde - fra
Specialforretningen med det førende
udvalg ...

VINSTOKKEN

Vestergade 23, Silkeborg. Tlf. 82 89 41

Stort udvalg i tobak og rygeartikler

FODTØJ for hele familien ...

CITY SKO

Søndergade 2 - Silkeborg

Telefon 82 09 97

GULF service

ved mekaniker Lund Laursen

Vestergade 91 . Silkeborg . Tlf. 82 29 15

benzin - olie - vask - smøring -
autoudstyr - alle reparationer ud-
føres med faglig garanti

Silkeborg

SILKEBERG SPAREKASSE

Telefon (06) 82 52 66 - Postgiro 78 63

Mandag, tirsdag og onsdag 9.30-16.00

Torsdag 9.30-17.00

Fredag 9.30-17.00 og 18.00-19.30

DORTHE KOLONIAL

ved Dorthe Gammelgaard

Jernbanevej 35 - Silkeborg

Alt i kolonial - konserver - vine -
spirituosa samt tobaksvarer ...

Prøv vor ekstrafine kaffe

Telefon 82 14 55

- Køb kun det bedste - det gør vi!

Slagtermester F. HVIIDBERG

Århusvej 35 . Silkeborg

Telefon 82 17 72

Alt i 1. kl.s kød, flæsk samt
hjemmelavet pålæg og salater

Vi udfører reparationer af traktorer
mindre maskiner samt biler ...

Alt i opretning og karrosseriarbejde

Balle Auto- og Traktorværksted

ved Ryan Østergaard

Ballevej 44 . Silkeborg . Tlf. 82 81 44

NB! Har De startproblemer

- så kommer vi omgående ...

Herning

DALLS

HERREMAGASIN

Bredgade 29-33 . Herning

HERREHABITTER

Specialitet: topmærket Sterling

Kamgarn - Twist - Trevira

Vi handler i ...

BREDGADES KIOSK

ved Yrsa og Jørgen Josiassen

Bredgade 14 . Herning . Tlf. 12 03 52

Udenlandske tidsskrifter - aviser -

uge- og månedsblade samt stort

udvalg i billigbøger - telegrammer

- papirartikler

Gå til fagmanden,
når det gælder slibning ...

ELITE SLIBERIET

v/ G. Johnson

Østergade 27 - Herning - tlf. 12 33 69

Spec.: Slibning af plæneklippere,
såvel hånd- som motorklippere

DØDSFALD

Godsekspeditor P. J. Jensen
Frederiksberg G. 1933-49, 93.
Stationsforst. L. Berthing
Silkeborg 1943-53, 88
Lokomotivfører Kaj V. Petersen
fh HHGJ Helsingør, 82
Togfører J. Kreinø
fh Århus, 82
Rangermester N. A. Hansen
fh Kbhvn. Gb Tx, 80
Overportør E. J. Sørensen
fh Hellerup, 75
Trafikinsp. K. J. A. Olesen
fh 1. distrikt, 75
Kontorass. frk. J. M. Larsen
fh sygekassen, 75
Togfører K. H. Schmidt
fh København H, 74
Pakhusfmd. C. P. E. Jensen
fh Kbhvn Gb, 74
Lokomotivfører A. C. Larsen
fh Kbhvn. Gb, 72
Stationsforst. L. J. P. Sørensen
Vangede 1961-72, 71
Lokomotivfører J. Hovgaard Jensen
fh HN-HJ, Odder, 63
Lokomotivfører H. C. Sprogø
fh Fredericia, 66
mdt København Gb, 64
Værkmst. E. A. H. Reimers
cvk København, 63
Banefmd. N. V. Larsen
fh Holbæk, 63.
Stationsforst. Berg Andreassen
Odense fra 1963, 61
Togfører H. O. V. Ryberg
København H, 53
Vognopsynsmand H. Nielsen
Nyborg, 48
Banebetjent S. E. Konradsen
Holstebro, 48
Trafikeksp. O. F. Christensen
Herning, 51
Overportør A. O. Jensen
Nykøbing Fl., 44

BOGHJØRNET

- og bøgerne kan De se
uden forbindelse hos ...

Karl Andersens Boghandel
ved Niels Chr. Green
Østergade 12 . Struer . Tlf. 85 00 13

Fremads Forlag

Margit Eklundh: SKAN RYGEN
På dansk ved **Britta Holle**
Tegninger: Lennart Elworth
Fotos: Ingvar Larsson
112 sider. kr. 22,75. *Fremad.*
Den svenske fysioterapeut Margit Eklundhs bog Skån ryggen, der udkom herhjemme for nogle år siden - oversat af den danske fysioterapeut Britta Holle, er nu genudgivet i et fotografisk optryk hos Fremad. Bogen har, takket være sin korte, klare form og de talrige gode illustrationer, både i foto og streg, vist sig at være den ønskeligste fremstilling af grundprincipperne for en undervisning i arbejdsstillinger. I øvrigt indeholder den et øvelsesprogram, som man udmærket kan gennemføre på egen hånd - og dermed forebygge den efterhånden uhyggeligt udbredte lidelse: rygbesvær.

KRAVET OM LIGHED

red **Mogens Lykketoft**
200 sider. kr. 22,75.

Fremads Fokusbøger

Et af tidens fremherskende debatemer er den stadigt eksisterende ulighed i social henseende mellem de forskellige befolkningsgrupper. En debat, der på afgørende måde stimuleredes, da Bent Hansen skrev sin bestseller »Velstand uden velfærd«, hvor det klart påvist at kløften mellem rig og fattig er lige så stor som for årtier siden, trods de mange udjævningsforsøg der er gjort. På nær 200 sider redogøres for et problem der må finde sin løsning i dette årti trods alle spareplaner, ja på trods af disse, hvis man skal gå ud af 70'erne som et reelt demokratisk Danmark.

Ålborg

Specialforretningen med det førende udvalg ...

Bispensgade 13 - Aalborg
Telefon 12 28 28
(tidl. Schweizer Ur-import)

Østerbro Glarmesterforretning

v/ Per Hjarne Jørgensen
Østerbro 70 - Ålborg - tlf. 12 32 18
Glarmesterarbejde af enhver art
Reparationer såvel som tilbud og
overslag gives
Indramning - Billeder

Udfyld ventetiden - benyt de moderne
Herre- og Damesaloner på ...

Sygehus Nord - Sygehus Syd
Tlf. 12 87 55 Tlf. 13 37 07

1. kl.s moderne hårpleje udføres med
garanti for omhyggelig og reel
behandling

Specialforretningen med det førende
udvalg i boligtextiler ....

MAX tæpper og gardiner

Vesterbro 33 - Ålborg - Tlf. 13 33 55
NB. Vi tager mål - syr og opsætter
for Dem

Nørresundby

Den elegante og moderne hårpleje
så gå til ....

»MINI-SALONEN«

ved Marna Petersen
Stationsvej 35, Nørresundby. Tlf. 171010

Klipning er grundlaget for enhver
frisure - og her er vi suveræne ....

JØRGEN ARILDSEN

Salon »Regina«
Brotorvet 1, Nørresundby. Telf. 17 20 73

Lauges Herremagasin

Specialforretning for arbejdstøj
Banegårdsplads 18 - Århus - Tlf. 12 94 96

Aarhus Korsetfabrik

Sct. Clemensstræde 7 . AARHUS C
Tlf. (06) 13 02 06

Fredericia

Det betaler sig at købe ind hos ...

E-K MARKED
Vesterbrogade 30 . Fredericia
Telefon 92 63 24

Besøg specialforretningen
indenfor radio, TV, båndoptagere samt
radiotelefon

Vesterbrogade 46 - Fredericia
Telefon 92 05 18

Når det gælder sy- og strikkemaskiner
går man til ...

Prinsessegade 35 . Fredericia
Telefon 92 58 06

Gør en god handel -
De er i centrum hos ...

Vendersgade 18 - Fredericia
Telefon 92 34 68
Kjoler - Konfektion

VESTERBROS CAFETERIA

ved Henry Gadegård
Vesterbrogade 31 . Fredericia
Telefon 92 26 63
Pølser - Hotdogs - Små varme retter
is - sodavand - æbleskiver samt kaffe
med brød - smørrebrød
Åbent fra kl. 8-24

TV HUSET

Vasegården . Fredericia . Tlf. 92 44 68
Stort udvalg indenfor RADIO - TV -
BÅNDOPTAGERE - KASSETTESYSTEM
samt de mere avancerede systemer

Hent gode råd hos fagmanden - gå til

FARVE NYT
ved K. Skousen
Tlf. (05) 92 76 98 - Vestcenter
Fredericia

Briller køber vi hos ...

BRILLE CENTRUM

Danmarksgade 20
7000 FREDERICIA-Tlf. (05)924630

Centret for moderne optik

DELIKATESSEN

ved Joan og Leif Damgaard (ny indeh.)
Havepladsvej . Fredericia
Telefon 92 25 08

Alt i hjemmelavede specialiteter
samt 1. kl.s kød - flæsk

NB. Bestilling modtages gerne indtil kl.
18, på selskabssmørrebrød eller vor dej-
lige platte, som vi efter ønske bringer
til Dem.

Vi handler i

MEJERIUDSALGET

ved M. L. Sørensen
Vesterbrogade 44, Fredericia, tlf. 921035
Alt i 1. kl.s mejeriprodukter, kolonial-
varer, ol, sodavand og tobaksvarer

Stedet, hvor man køber
MODERNE BOLIGTEXTILER ....

GARDIN HJØRNET

ved E. D. Madsen
Danmarksgade 6 - Fredericia
Telefon 92 73 83

Vi tager mål - klipper - syr og mon-
terer for Dem

Vi kører til ....

TEXACO SERVICE

ved Einar Jensen
Vejlevej - Fredericia - Telf. 92 58 48
Benzin, olie, vask, smøring samt
autoudstyr - Quick-service udføres
Åbent kl. 7-23 - søndag kl. 8-23

»Køb kun det bedste - det gør vi«

L. P. RASMUSSENS EFTF.

ved Eigil Jensen
Vesterbrogade 32 . Fredericia
Telefon 92 07 69
1. kl.s kød, flæsk
samt hjemmelavet pålæg

FREDERICIA UDLEJNING

ved Jens P. Olsen
Kongensgade 20 . Fredericia
Telefon 92 48 80

Alt i maskin- og håndværktøj - Taljer -
Donkrafte - Stiger - Havefræsere m. m.
Til afdækning har vi såvel nye som
brugte presenninger

Ind til

ESSO SERVICE

ved E. Haudrum
Vejlevej - Fredericia - Tlf. 92 55 60
Benzin, olie, vask, smøring, autorepara-
tioner samt **Quick-service udføres**
Undervognsrensning og -behandling

Følg »Gulfstrømmen« til ....

GULF SERVICE

ved Ib Kristensen
Vejlevej - Fredericia - Tlf. 92 55 25
Benzin - Olie - Vask - Smøring samt
autoudstyr. - Quick-service samt auto-
reparationer udføres med faglig garanti

F. D. VASK

Vendersgade 63 . Fredericia
Telefon 92 11 55
Nummeret for moderne tøjhygiejne
Såvel vask som kemisk rens og pres
NB. Vi henter og bringer gerne

Velkommen i ...

SVENDS BOLIGCENTER A/S

Vejlevej 101, Fredericia. Tlf. 92 66 66
Kvalitetsmøbler og tæpper i stort udv.

Ind til ...

ESSO SERVICENTER

ved C. H. Marcussen
Treldevej 34 - Fredericia - Tlf. 92 51 51
Benzin, olie, vask, smøring, autoudstyr
Autoreparationer udføres med faglig
garanti

Det største udvalg i det SMARTESTE
BØRNETØJ finder vi hos ....

Stedet, hvor mandfolk handler ...

RASK-TØJ

til far og søn ...
Vestcentret - Telefon (05) 92 73 45
7000 Fredericia

Gå i klædeskabet, når det gælder
kvalitetsvarer til fornuftige priser ...

KLÆDESKABET

Fredericia Vestcenter - Telefon 927310
- det store tekstilvarehus i Vestcenter

Ole Hyltoft Petersen:
HJERTET SIDDER TIL VENSTRE

Omslag C. Vang Petersen
152 sider, kr. 39,75. Fremad.

Da Ole Hyltoft Petersen, kulturre-daktør ved »Aktuelt«, i 1970 debuterede som skønlitterær forfatter med »Hvis lille pige er du?« pegede kritikerne på, at der var en kriminalforfatter i ham. Det er imidlertid ikke med en kriminalroman han vender tilbage i år, men med en veritabel thriller, hvori spændingsromanens elementer er brugt med stor effekt: agenter fra østlige lande opererer i og omkring København, hemmelige dokumenter forsvinder, partisangrupper tilrettelægger og udfører aktioner til lands, til vands og i luften for næsen af det danske politi og efterretningstvæsen – begivenheder, der blot for kort tid siden ville være forekommet os som hentet ud af forfatterens fantasi, men som i dag er rykket inden for sandsynlighedens grænser. Enhver fjernseer og avislæser vil kunne nikke genkendende, selv om hovedpersonen i »Hjertet sidder til venstre«, Fremad, viceskoledirektør Niels Jensen, til at begynde med ikke vil tro på, at han kan blive indbladet i så alvorlige sager. Med sin hæsblæsende handling er »Hjertet sidder til venstre« først og fremmest en elementær spændings- og kærlighedsroman, men den er spændende også på et andet plan, fordi forfatteren har villet engagere os i det spørgsmål, han stiller sig selv og os – hvad enten vi hører til blandt de etablerede eller blandt dem, der søger at skabe en verden på deres betingelser – spørgsmålet: Hvem er vi i dag? Kan vi vælge, hvem vi vil være?

Spektrum

Maria Lang
EN FREMMED MAND

148 sider, kr. 14,75
Paperbacksserien

Tredie udgave af Maria Langs »En fremmed mand« foreligger nu, og skal kort omtales for dem, der ikke har læst tidligere anmeldelser. Christer Wijk, den legendariske svenske kriminalkommissær, hans forlovede, og en familie af gode venner, tager på ferie i de øde svenske skove. Sommeren skal tilbringes i en forladt landsby, de ferierende skal rigtig hygge sig og slappe af. 15 år tidligere er der sket et mord i landsbyens nærhed, en mand blev dømt, og afsonede en lang fængselsstraf. Sammen med feriegæsterne vender denne mand tilbage, han mener sig

uskyldig dømt, men på grund af hukommelsestab kan han ikke bevise sin uskyld. Denne fremmede mand tror nu, at et ophold ved gerningsstedet og i nærheden af de mennesker, der den gang befolkede landsbyen, kan bringe en opklaring af sagen. Maria Lang holder længe sine læsere på pinebænken, og først da et nyt mord sker, kommer der rigtig skred i sagen.

Maj Sjöwall og Per Wahlöö
ROSEANNA

256 sider, kr. 17,75

En forståelig popularitet er opstået omkring dette svenske forfatterpar, der så at sige skriver om politiet »inde fra«, fortæller kontant og lidenskabsløst om politiets arbejde, de uendelige rutinesager, det dræbende kedelige puslespil, der måske kan føre til opklaring af en sag. »Roseanna« har også før været omtalt i disse spalter, men da denne kriminalroman er en af forfatterparrets bedste, skal handlingen kort omtales.

En muddermaskine fisker liget af en nøgen pige op i et af bassinerne ved sluserne i Götakanalen. Ingen kender hende – det er umuligt at identificere hende, hun er ikke meldt savnet – hvem var hun? Med lægernes hjælp bliver et foto af den myrdedes ansigt fremstillet og rundkastet gennem massemedierne. Reaktionen er lig nul! Vor gamle bekendt Martin Beck er sat på sagen, og han tilbringer dage og uger med den ulidelige rutine, og kommer ikke et skridt videre. Den bestialske måde mordet er begået på, har gjort ham yderligere stædig og sammenbidt, og en dag flyver et telegram fra USA ind på hans skrivebord: Pigen er identificeret! – Og så må læserne selv finde slutningen ved at købe den udmærkede kriminalroman.

I samme serie er udsendt: »Brandbilen, der forsvandt« og »Manden, der gik op i røg«, begge af Maj Sjöwall og Per Wahlöö. Pris kr. 17,75. »Hvem er han« af Algis Budrys. 180 sider, kr. 17,75.

The Bodwin and Wadevridge Railway

64 sider, ill. ca. kr. 10,00
A Railway Photographers Diary.
92 sider, ill. ca. kr. 25,00.
Town & Country Press Ltd.,
42 Rectory Lane, Branell, Berks.

Den første bog er en interessant fortælling om en sidebane med yderligere sidebaner, sådan som der findes hundredvis af i England og i øvrigt mange andre lande med. Den sidste bog er

fortællingen om hvordan og med hvilket resultat en jernbaneentusiast (og præst) gennem et langt liv har fotograferet jernbaner. Det er blevet til en lang serie fine fotos, som giver en spændende jernbanehistorie.

Dawn of World Railways

176 sider, ill. Blandford Press,
167 High Holborn, London WC 1.
ca. kr. 20,00.

Denne bog behandler de første år i jernbanernes historie sådan som velnok de fleste opfatter dem: 1800–1850. Det var i dette tidsrum vognene rigtigt kom på skinner, det var i dette tidsrum man eksperimenterede med trækraften og fandt frem til damp som den bedste, og det var endelig i dette tidsrum, vognene kom af deres børnedress som vejtransportmidler læsset på jernbanehjul og ikklæde sig den meget mere praktiske jernbaneuniform, som siden da bortset fra modeskift stort set står uændret i dag. Bogen er illustreret af en lang serie farvetegninger, som er helt ud over det almindelige hvad det illustrative angår.

The Shropshire and Montgomeryshire Railway

102 sider, ill.
Industrial Railway Society,
42 New Tree Road, Wistaston,
Crewe. ca. kr. 20,00.

Denne bane blev bygget i sidste århundrede og havde en ejendommelig skæbne. Den kom nok i drift nogle få år, så kneb det med penge, og man holdt lige så stille op med at køre i en årrække; så kom der påny trafik indtil banen endeligt blev nedlagt omkring 1960.

Banen havde i mange år militær værdi, og det var nok det, der holdt den i live, og dens endelige nedlæggelse kom da også næsten i samme øjeblik War Department afhændede sine interesser til de britiske Statsbaner.

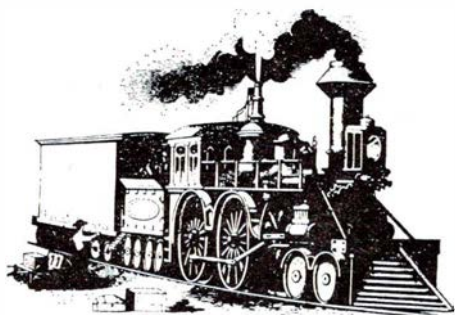
Bogen har en lang række virkeligt fremragende fotos, der giver banens fulde historie, og i de år omkring århundredskiftet, hvor driften var indstillet.

HØST - JOURNALEN

RABULISTER MED OPTIMAL INDSUGNINGSEFFEKT

*Når halmen brændes af,
går jagten ind*

Opsamlet fra kofangeren

Portør i Canada

(fortsat fra august nr. side 26)

Vi skulle så følges ad op langs toget og kigge under vognene. Hvis gangsteren var der, ville onkel så kalde ham frem til sin side og kun hvis han forsøgte at forsvinde ud til den anden side skulle jeg skyde. Pludselig opdagede vi ham næsten samtidig og onkel råbte ind under vognen: kast din skyder ned på jorden og kom ud til denne side, forsøg ikke til den anden side, der er også bevæbnet vagt, og jeg indrømmer ærligt, at benene rystede under mig, men heldigvis adlød gangsteren. Vi førte ham så over på stationen og ind i et aflåset rum, der faktisk var beregnet til den slags hændelser, og få minutter efter ankom sheriffen til hest. Til »transport« af den anholdte medbragte han – en rulle reb – og med en vis rutine bandt han gangsteren med armene tæt ind til kroppen og satte sig så op på hesten med ordene: Du bestemmer selv, om du vil følge med på dine ben, hvorefter ekvipagen forsvandt, men det skal i sandhedens interesse oplyses, at farten var rimelig. Overfor stationen var der en Pub, hvor der til tider var slagsmål og skyderi og der forbød min onkel mig at sætte mine ben. Jeg blev også kun en kortere tid i Amerika og blev forøvrigt ikke jernbanemand.

– Kon.

Fra billetsalget

– Hvad er det for et vrøvl med de rejsende, spurgte stationsforstanderen.
– Det er to skotter, der vil rejse på én billet. De siger, de er halvbrødre.

★

Om opfindelser

Læreren: Hvad var det for en opfindelse, der satte mennesket i stand til at flyve i luften?

Eleven: Det var krudtet!

★

Efter operationen

– Sig mig engang, spurgte Jens Pæsen, da han vågnede efter bedøvelsen.
– Hvor er blindtarmen nu?
– Overlægen har sat den i sprit!
– Det var pænt af ham, for det var den så vant til.

★

Ikke divisionsfodbold

– Hvad er der i vejen med dig?
– Min læge siger, at jeg ikke kan spille fodbold mere!
– Jaså, har han set dig spille?

★

Fødselsdagsgaven

Vist var det pænt af hende at give mig en bog til min fødselsdag, men jeg havde jo en i forvejen!

★

Dygtig ferieafløser

Da frøken Sørensen havde passet sin forretning i nitten år uden én dags ferie, trængte hun til lidt afveksling. Hun bestilte en 15-dages tur til De kanariske Øer og fik sin nevø, Svend Erik, til at passe butikken.

– Du får ti procent af, hvad du sælger.

Og allerede den første dag kom der et opmuntrende telegram:

– Det går strålende. Har lige solgt forretningen!

★

Ældres glemsomhed

– Det er slemt at blive ældre alene. Min kone har ikke haft fødselsdag de sidste 15 år . . .

I udsalgstiden

Det var åbenbart en meget alvorlig klage, afdelingschefen i den store forretning fik forebragt af en ophidset kunde, en ældre skarpnæset dame, for nu havde hun talt uafbrudt i 20 minutter. Til sidst sagde afdelingschefen lidt træt:

– Hvis vi nu betaler Dem pengene tilbage, giver Dem en ny bluse gratis og skyder ekspeditricen, er De så tilfreds?

Tossesnak

– Lille farmand – hvad ville du gøre, dersom jeg døde?

– Jeg tror, jeg blev tosset.

– Vil du gifte dig igen?

– Nej, så tosset bli'r jeg alligevel ikke.

★

Mod flueplagen

– Tag lige honningen med ind, råbte fru Benthien til sin mand ude i køkkenet. – Den står i den krukke, der står eddike på. Det er for at narre fluerne.

★

Fugtig lejlighed

– Om det er en fugtig lejlighed? – Den er så fugtig, at der i går var to ål i musefælden!

★

På session

– Jeg får sådan en hjertebanken, når jeg går op ad trapperne.

– Det betyder ikke noget, siger sessionslægen. – Sagt med et moderne udtryk foregår de fleste krige på jorden!

★

Den kære familie

Efter en pause på et par år kom familiens tante atter på besøg.

– Kan du virkelig godt kende mig, spurgte hun stolt husets seksårige søn.

– Ih, ja, det var dig, der heller ikke havde noget med sidste gang, du var her.

★

Fra spor sex

Topløse er piger uden bryster, og ikke piger uden tøj!

★

En god gave – giv en bog

– Har De en god bog om pletrensning?

– Nej, frue, vi fører ikke smudslitteratur.

★

... og så var der

perronisterne, der ventede på tog.

Fredericia

Portrætfoto – Barnefoto – Brudefoto
så gå til ...

ANNE GRAMS EFTF.

ved Ludvig Dittmann

Fredericia – Telefon 92 08 38

Det store udvalg i kjoler, bluser
og nederdele finder man hos

ELSE'S KJOLER

Vesterbrogade 48 . Fredericia

Telefon 92 21 43

Kvalitetsvarer til absolutte bundpriser

Hemningsspen

BRUGSKUNST

Gothersgade 45 – Fredericia

Telefon 92 74 80

NORGESGADES CAFETERIA

Norgesgade – Fredericia – tlf. 92 37 39

Hver dag varm middagsret –
lækkert smørrebrød – grill-retter –
bøfsandwich – hot-dog m. m.

Altid frisklavet kaffe

NB! Vi åbner kl. 7.30

Tank op hos det **Danske Lavprisselskab**

K H BENZIN

ved K. Pedersen

Vestcentret – Fredericia

Telefon 92 67 60

Vi er altid billige, ikke bare nogle få
dage – men hver dag hele året

Det store udvalg i moderne belysning
finder man hos ...

HJEMMETS BELYSNING

ved aut. El-installatør Jørgen Madsen

Prinsessegade 36 – Fredericia

Telefon 92 02 36

Vejle

Specialforretningen med det
førende udvalg ...

Købmand Th. Abrahamsens Eftf.

v/ Erland Storm

Enggade 13 – Vejle – Tlf. 82 10 29

1. kl. kolonial – konserves – vine –
spirituosa. – Prøv vor fine kaffe

Vejle

Ind til ...

INDBO

Hvass' Eftf.

Grønnegade 12 . Vejle . Tlf. 82 01 77

Glarvester E. Tofts Eftf.

v/ Ove Frederiksen

Nørrebrogade 29 – Vejle – Tlf. 82 05 96

Alt glarmesterarbejde udføres –
såvel nybyg som reparationer
Tilbud og overslag gives

Vi kører til ...

MOBIL SERVICE

// automekaniker Niels H. Pedersen

Gormsgade 1 – Vejle – Tlf. 82 72 15

Benzin – Olie – Vask – Smøring

Autoreparationer udføres

NB! Specialtilbud i

autoudstyr – dæk – batterier

Hans Hjort's Skibshandel

v/ Kaj Holm

Havnen 4 – Vejle – Tlf. 82 14 95

Følg GULF-strømmen til

GULF service

ved E. Pedersen

Dæmningen 12 . Vejle . Tlf. 82 08 04

benzin – olie – vask – smøring

Stort udvalg i autotilbehør

Stedet for moderne hårpleje ...

Salon MADEMOISELLE

ved Anna Schmidt

Skovgade 25 . Toftebo . Tlf. 82 53 63

Speciale: Hårtoppe og parykker

NB. Lukket hver tirsdag

SPECIALFORRETNINGEN

med det førende udvalg ...

OSTEHYLDEN

ved P. Poulsen

Vestergade 33 – Vejle – Telf. 83 04 97

Alt i 1. kl.s vellagrede oste. – Stort
udvalg i udenlandske DESSERTOSTE

LIDO Salonen

ved Marie Nielsen

Fredericiavej 88 . Mølholm . Tlf. 82 44 10

Alt indenfor moderne hårpleje –
permanent – mini vague – toning
– vandondulation samt klipning

Horsens

HORSENS SMØRREBRØD

Løvenørnsgade 44 . Telefon 625262

God daglig madpakke

samt lækkert selskabssmørrebrød

LYSET

EL-INSTALLATIONSFORRETNING

ved E. Køpke Sørensen

Kongensgade 8 . Horsens . Tlf. 62 59 87

Alt indenfor moderne belysninger
samt el-installationer udføres
Batterier og ledninger til høreapparater

Smedegades Viktualieforretning

ved Finn Hansen

Smedegade 98, Horsens – Tlf. 62 15 83

1. kl.s kød, flæsk samt alt i hjemme-
lavede delikatesser. Hver dag varm
middagsret samt smørrebrød og
anretninger ud af huset

Vor dækeksperter er ...

Dækcenter
62 76 83
København 5 • 8700 HORSENS

Stort udvalg i radial- og diagonaldæk
samt helgummierede tyske slidbane-
dæk – hjulafbalancering og dækafret-
ning på moderne apparatur.

NB. Specialrabat til etatens folk

ATELIER
fotografi

Børnefoto – portrætfoto – brudefoto
reklamefoto

AMALIEGADE 6 – HORSENS

Telefon 61 03 05

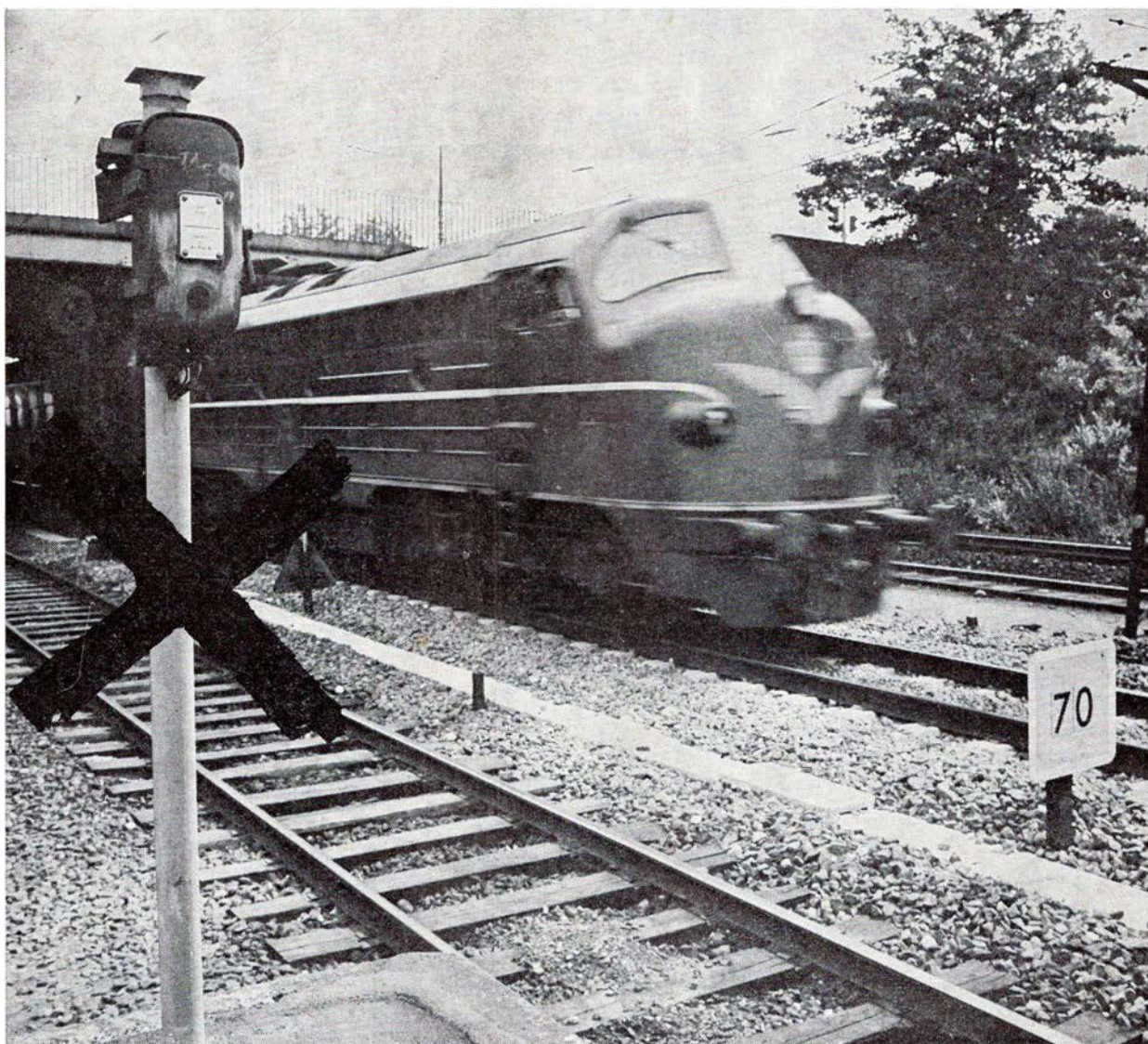
SUCCESS SMØRREBRØD

v/ K. Svane

Beringsgade 1 – Horsens – Tlf. 62 23 12

God daglig madpakke
Selskabssmørrebrød samt anretninger
leveres efter ønske

»Spis Dem glad i Svanes mad«

Signaltelefonerne i
den københavnske nærtrafik
afløses af
et radiotelefon-system
fra Storno

I samarbejde med DSB
har Storno udviklet
robuste og driftssikre
radiotelefoner
til banernes trækraftenheder

Storno

STORNO A/S . FABRIK FOR RADIOTELEFONSYSTEMER
VED AMAGERBANEN 21 . 2300 KØBENHAVN S